

Beslutsunderlag

Styrelsen 2022-03-21

Diarienummer 0015/21

Handläggare: Catrine Norrgård, filialchef

Telefon: 031-368 54 50

E-post: catrine.norrgard@gshab.goteborg.se

Gothenburg European Offices årsrapport 2021

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Gothenburg European Offices årsrapport 2021 antecknas.
2. Årsrapport 2021 översänds till kommunstyrelsen som information.

Sammanfattning

Gothenburg European Office (GEO) ska arbeta för att uppnå den av kommunstyrelsen beslutade inriktningen för sin omvärlds- och intressebevakning. Arbetet ska vägledas av Göteborgs Stads påverkansagenda. Den bilagda årsrapporten beskriver aktuella frågor inom ramen för uppdraget samt innehåller en bilaga med faktablad om aktuella EU-ärenden som berör staden. Kommunfullmäktige beslutade den 25 februari 2021 att inriktningen för Gothenburg European Office främst ska vara Hållbar stads- och samhällsutveckling samt innovation och digitalisering. GEO har under året fört en kontinuerlig dialog med EU-kommissionen, Europaparlamentet och Sveriges ständiga representation, samt arrangerat webinarier, i syfte att säkerställa att relevanta aktörer känner till Göteborgs Stads position och goda exempel.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Aktiviteterna som beskrivs i årsrapporten hanteras inom ramen för beslutad budget för GEO. GEO har använt mindre resurser 2021 än av KF beslutad ram. På längre sikt arbetar GEO tillsammans med förvaltningar och bolag för att öka EU-finansieringen av Göteborgs Stads verksamheter samt bevaka att förslag till EU-lagstiftning inte skapar onödiga kostnader för verksamheterna.

Bedömning ur ekologisk dimension

GEO har under året jobbat med flera initiativ inom EU:s gröna giv. Tillsammans med andra regionkontor arrangerade GEO ett webinarium om EU:s transportpolitik, ett om klimatlagen och GEO bjöd in företrädare för kommissionen att träffa miljöförvaltningens klimatgrupp, stadsledningskontoret och Göteborg Energi AB för att diskutera energipaketet. GEO har träffat företrädare för EU-kommissionen för att framföra Göteborgs synpunkter på den gröna given. GEO har även arrangerat webinarium för att diskutera vattenkvalitet och cirkulärt hållbart byggande. Syftet har varit att bidra till utveckling av EU:s lagstiftning och framföra Göteborgs synpunkter och goda exempel.

Bedömning ur social dimension

GEO har under året startat upp ett EU-nätverk med de förvaltningar som arbetar med den sociala dimensionen, för att stärka samarbetet, omvärldsbevakningen och kompetensen kring EU-dimensionen av frågor som bland annat berör barn, mångfald, integration och jämlikhet. GEO arrangerade under hösten ett webinarium för förvaltningsledningar om aktuella frågor inom det sociala området, samt analyserat och skickat in flera samråd inom den sociala dimensionen för besvarande.

Samverkan

Bilagor

1. Årsrapport 2021 Gothenburg European Office
2. Faktablad till årsrapporten 2021

Ärendet

GEO ska arbeta inom den av kommunfullmäktige beslutade inriktningen för omvärlds- och intressebevakning. Arbetet vägleds av Göteborgs Stads påverkansagenda. Kommunfullmäktige beslutade den 25 februari 2021, att inriktningen för arbetet främst ska vara Hållbar stads- och samhällsutveckling samt innovation och digitalisering. I den bilagda årsrapporten lämnas information om aktuella frågor som berör Göteborgs verksamheter och hur GEO har levererat inom ramen för uppdraget under 2021.

Beskrivning av ärendet

Stadshus styrelse ansvarar för GEO:s verksamhet. GEO rapporterar löpande till kollegor i Göteborgs Stad, samt rapporterar sina aktiviteter veckovis till vice vd för Stadshus samt avdelningschef på stadsledningskontoret. Styrelsen informeras genom halvårsrapport i augusti och i en årsrapport efter årsskiftet.

De dominerande frågorna är de som sorterar under EU:s gröna giv, det vill säga klimat, energi och miljöfrågor, samt mobilitetsfrågor. GEO har emellertid också aktivt jobbat med den så kallade sociala dimensionen, framför allt genom att stötta de nya förvaltningarna i kunskapsuppbyggnad. GEO har under året bland annat arbetat med följande frågor och aktiviteter:

- Drivit påverkansarbete bland annat genom att samtala med EU-kommissionen om EU:s nya CO2-standarder för bilar och lätta lastbilar, städers utmaningar inom mobilitetsområdet, missionen för de 100 klimatneutrala städerna samt om energiutvinning ur avfall kan räknas som hållbart i EU:s taxonomi.
- Stöttat Miljöförvaltningen med intresseanmälan till EU-kommissionens mission för 100 klimatneutrala och smarta städer.
- Analyserat 30 offentliga samråd och skickat till stadsledningskontoret för besvarande.
- Profilerat Göteborg inom initiativet Green City Accord.
- Delat med sig av exempel från Göteborg till EU-kommissionens inför revideringen av direktivet om rening av avloppsvatten, och forskning kring energiutvinning ur avfall med EU-kommissionens generaldirektorat för skatter och tullar inför nya förslag inom taxonomin.
- Arrangerade ett event tillsammans med BID-Gamlestaden under den europeiska temaveckan för regioner och städer. Evenemanget diskuterade BID-strukturer i Spanien, Tyskland och Sverige.
- Informerat kollegor om aktuella EU-frågor genom att organisera webinarium, såsom hållbart byggande och energilagstiftningspaketet "Fit for 55".
- Ökat kompetensen om hur sociala frågor behandlas på EU-nivå, genom att arrangera ett digitalt studiebesök för direktörer och förvaltningschefer med talare från EU-kommissionen, och ett utbildningstillfälle för planeringsledare från förvaltningarna om hur EU-beslut fattas.
- Ökat möjligheterna för Göteborg att ta del av EU-finansiering bland annat genom att informera förvaltningar och bolag om kommande utlysningar inom LIFE, Digitala

Europa och Horisont Europa, utbildat kollegor i möjligheterna i EU:s nya långtidsbudget.

GEO har, trots utmaningar med coronarestriktioner, utfört omvärlds- och intressebevakning i Bryssel gentemot de europeiska institutionerna inom ramen för uppdraget samt i linje med Påverkansagendan.

Eva Hessman

Vd, Göteborgs Stadshus AB

Årsrapport 2021 Gothenburg European Office

om europeisk omvärlds- och intressebevakning

Innehåll

1	Bakgrund	3
1.1	Syftet med GEO	3
1.2	Ny inriktning – beslut i kommunfullmäktige	3
1.3	Uppföljning	3
2	Omvärlds- och intressebevakning.....	4
2.1	Trender och prioriteringar.....	4
2.1.1	Justering av energilagstiftningen, transport och taxonomin.....	4
2.1.2	Självförsörjande och geopolitik	5
2.1.3	Migration och integration.....	5
2.2	Innovation och digitalisering.....	6
3	Strukturer och strategier	6
3.1	Samordning med förvaltningar	6
3.2	Förändringar i Gothenburg European Office.....	7
3.2.1	Fortsatt påverkan av pandemin	7
3.2.2	Beslut om flytt	8
3.3	Strategier framåt	8

1 Bakgrund

1.1 Syftet med GEO

Gothenburg European Office (GEO) representerar Göteborgs intressen gentemot EU:s institutioner och övriga nätverk och organisationer verksamma i Europa och arbetar aktivt med lagstiftningsförslag och finansieringsmöjligheter som berör Göteborg. Det betyder att GEO är ”stadens öron och röst i Bryssel”. Kontoret blir en brygga mellan EU-nivån och den lokala nivån. GEO för en kontinuerlig dialog med EU-kommissionen, Europaparlamentet och Sveriges ständiga representation för att säkerställa att relevanta aktörer känner till Göteborgs Stads position och goda exempel. GEO bevakar utvecklingen av de förslag som läggs fram av EU-kommissionen, ofta innan de presenteras, och analyserar vad de kan få för konsekvenser för Göteborg.

GEO ser till att tjänstepersoner i Göteborgs Stad, som arbetar med ämnen som berörs av EU-policy, hålls informerade om hur ärendena fortskrider. GEO har även en rådgivande funktion gentemot bolagen i deras EU-arbete.

EU:s program och fonder är verktyg som ska bidra till EU:s långsiktiga målsättningar. GEO bevakar EU:s tematiska sektorsprogram och fonder som förvaltas eller koordineras från Bryssel. Påverkan är möjlig, eftersom utlysningarna ska rikta sig till genomförbara projekt, och kommissionen därför efterfrågar kunskap och konkreta idéer och inspel kring städernas behov.

1.2 Ny inriktning – beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige gav i sin budget 2020, kommunstyrelsen och Göteborgs Stadshus AB (Stadshus) i uppdrag att ta fram ett förslag på en ny inriktning för arbetet i Bryssel. Kommunfullmäktige fattade beslut i februari 2021 om att den nya inriktningen för GEO är hållbar stads- och samhällsutveckling, digitalisering och innovation.

1.3 Uppföljning

Stadshus styrelse ansvarar för GEO:s verksamhet. GEO rapporterar löpande till de kollegor i Göteborgs Stad som är direkt berörda av policyutvecklingen i Bryssel, samt rapporterar sina aktiviteter veckovis till vice vd för Stadshus samt avdelningschef på stadsledningskontoret. Styrelsen informeras i halvårsrapporten i augusti och en årsrapport efter årsskiftet.

Till årsrapporten bifogas en bilaga med faktablad, som ger en övergripande beskrivning av hur frågorna utvecklats under året. Dessa används som stöd av tjänstepersoner i stadens förvaltningar och bolag.

Årsrapporten avser i huvudsak utveckling och arbete under 2021 men Rysslands invasion i Ukraina i februari 2022 kommenteras kort där det uppenbart är relevant framåt.

2 Omvärlds- och intressebevakning

2.1 Trender och prioriteringar

Pandemin fortsatte att påverka unionen under 2021, men det ordinarie lagstiftningsarbetet med fokus på de två huvudprioriteringarna; den gröna given och digitalisering, fick ökat fokus och utrymme under året, mycket tack vare lyckad uttrullning av vaccinationer efter gemensamma inköp. Ingen vet hur Rysslands invasion av Ukraina kommer påverka EU varken på kort och lång sikt, men det är redan nu tydligt att konsekvenserna är starkt sammankopplade till klimatomställningen, migration och det påbörjade arbetet att göra EU mer självförsörjande inom flera sektorer, såsom energi, batterier, halvledare och försvar.

2.1.1 Justering av energilagstiftningen, transport och taxonomin

Den gröna given är EU:s tillväxtstrategi som ska göra EU till den första klimatneutrala kontinenten. All relevant EU-lagstiftning och politik måste vara förenlig med och bidra till 55-procents minskning av klimatutsläppen till 2030. Flera av energilagstiftningsakterna berör Göteborgs verksamheter. Förnybardirektivet (REDIII), energieffektiviseringsdirektivet, och direktivet om byggnaders energiprestanda, är särskilt intressanta. EU ger byggnadssektorn en framträdande roll och stort ansvar i omställningen med krav på renoveringar och energieffektivisering. Man vill att offentliga byggnader ska renoveras i snabbare takt än övriga.

Transportsektorn påverkas också av omställningen. EU:s strategi för transport slår fast att klimatutsläppen måste minska med 90 % till 2050. Strategin ger städerna, och utpekade ”stadsknutpunkter” såsom Göteborg, en viktig roll i genomförandet av strategin. En strategi för stadstrafik presenterades innan jul och påverkar stadens uppdatering av trafikstrategin genom formkrav på exempelvis inkludering av plan för godstransporter och insamling av data.

EU:s förordning för hållbar finansiering, den så kallade taxonomin, är tänkt att skapa ett ramverk för att kanalisera privata investeringar mot grönt och hållbart och därmed finansiera omställningen. Göteborgs Stad var tidigt ut med ”gröna obligationer” vilka berörs av EU:s förslag om standarder för gröna obligationer. Investeringsplaner inom EU:s klimatkontrakt för städer, och EU-finansierade projekt måste framöver respektera taxonomin. Under 2022 tar arbetet vid

gällande de återstående fyra miljömålen i taxonomin. GEO har under hösten samtalat med ansvarigt direktorat om energiutvinning ur avfall och dess hållbarhetsaspekter. Även uppdateringen av avfallsdirektivet under 2022 kan komma ha effekt på avfallsförbränningen i Göteborg.

2.1.2 Självförsörjande och geopolitik

I och med den ryska invasionen av Ukraina talar EU:s ledare om att öka hastigheten på klimatomställningen för att, inte bara minska behovet av olja, utan även rysk gas. Det innebär ett momentum för energipaketet både genom förslag som ökar produktion av förnybart och genom energieffektivisering. Paketet förväntas prioriteras upp och beslut fattas snabbare än enligt plan. Detta beror emellertid på om andra akuta frågor måste hanteras och prioriteras, såsom migration, finansiering av försvarsmateriel eller annat som ännu inte går att förutse.

Gasberoendet är inte en ny fråga för EU. Energiunionen skapades 2014 i syftet att trygga energiförsörjningen för alla EU-länder genom att minska EU:s energiberoende. Pandemin och säkerhetsläget har dessutom stärkt rösterna som är för att EU ska bli mer oberoende av andra och producera energi, batterier, livsmedel, mediciner och utrustning, halvledare med mera. EU stimulerar självförsörjandet genom industripartnerskap såsom batterialliansen, lagstiftning såsom investeringsscreening och regler för internationell upphandling, samt genom finansiering av innovation. Exempelvis ska drygt 150 miljarder svenska kronor ska göras tillgängligt för att stärka pågående forskning och utveckling av halvledare.

2.1.3 Migration och integration

Miljontals flyr från Ukraina efter Rysslands invasion. I direktivet för tillfälligt skydd vid massiv tillströmning upprättades ett system för att hantera utländska medborgare som inte kan återvända till sina länder – särskilt på grund av krig. Genom direktivet införs omedelbart och tillfälligt skydd för fördrivna personer och medför exempelvis rätt till boende, utbildning, bistånd och rätt att arbeta, utan att behöva söka asyl. Varaktigheten är ett års skydd med möjlighet för förlängning. Aktiveringen styrs av medlemsstaterna och hör ihop med en ambition om jämn fördelning av flyktingar. Mekanismen har hittills aldrig aktiverats, men i och med den ryska invasionen beslutade medlemsstaterna att aktivera den.

I korthet berör det Göteborg genom att den som får uppehållstillstånd som massflykting omfattas av lagen om mottagande av asylsökande från och med tidpunkten när uppehållstillstånd beviljas. De omfattas då i princip av samma regelverk som asylsökande vad gäller till exempel boende, ekonomiskt och annat stöd, skola samt hälso- och sjukvård. Ensamkommande barn ska anvisas till en kommun som ansvarar för att ordna boende.

Integration och inkludering är en utmaning vars huvudsakliga ansvar för åtgärder ligger på medlemsstaterna. EU har emellertid ett aktivt intresse för att

stötta och samordna integration. EU-kommissionen publicerade 2020 en handlingsplan för integration och inkludering. Handlingsplanen omfattar både migranter och EU-medborgare med invandrarbakgrund, där den tidigare handlingsplanen enbart omfattade tredjelandsmedborgare. Ansvaret för lyckad integration ligger både på individen och samhället, enligt handlingsplanen. Handlingsplanen har fyra fokus områden nämligen utbildning, sysselsättning, hälsa och boende.

2.2 Innovation

GEO:s har med fortsatt fokus stöttat Miljöförvaltningens arbete med ”missionen för klimatneutrala och smarta städer” och ansökan som lämnas in i slutet av januari 2022. Hela 377 städer anmälde intresse, och 362 bedömdes uppfylla kriterierna, varav 13 svenska städer. Italien toppar med flest ansökande städer. Drygt 45 städer som anmält intresse ligger utanför EU. Utvärderingen förväntas vara färdig i april 2022. EU-kommissionen funderar på hur man ska ta tillvara det stora engagemanget.

GEO bedömer att Göteborgs chanser är goda, att arbetet i Göteborg är ledande inom vissa sektorer men att staden behöver stöd inom andra områden, vilket är bra utgångspunkter för deltagande. Tydligt är att samordning inom staden behövs. Däremot är det svårt att se att 13 svenska städer skulle kunna kvala in bland de 100 eftersom städerna ska vara jämnt fördelade över EU:s 27 medlemsstater. Om Göteborg blir utvalt ska ett arbete påbörjas för att medskapa ett klimatkontrakt med göteborgarna. Detta kan innebära att Göteborg behöver ändra sitt nuvarande kontrakt eller skapa ett helt nytt.

För de utlysningar som öppnat under 2021, har GEO sammanställt en överblick med prioriterade delar i utlysningen, relevanta för Göteborg och spridit den till förvaltningar och bolag. Fördjupade diskussioner har GEO haft med framför allt Miljöförvaltningen, som samordnar arbetet i Göteborg utifrån miljö- och klimatprogrammet. GEO har förmedlat information om Bauhaus-initiativet och dess vikt för ”missionen” till flera förvaltningar och relevanta bolag i staden, samt diskuterat Digitala Europa med Intracservice men där finns en osäkerhet kring resurser och mandat att delta i projekt.

GEO har också skapat ett ”Finansieringsbrev” som kompletterar den så kallade Brysselkalendern, för att sprida information om nya EU finansieringsmöjligheter i staden. GEO har under 2021 hållit flera föreläsningar om den nya EU-budgetens finansieringsmöjligheter för kollegor i Göteborg.

3 Strukturer och strategier

3.1 Samordning med förvaltningar

Efter ombildningen av stadsdelsförvaltningarna och i och med att EU-nätverket i Göteborg lades ner, har GEO tillsammans med kollegor i de förvaltningar som

berörs av den sociala dimensionen skapat en ny samordning, bland annat socialförvaltningen centrum/nordost/sydväst, Konsument- och medborgarservice, förvaltningen för funktionsstöd, förskole- grundskolan – och utbildningsförvaltningen. Syftet med nätverket är att skapa en kontinuerlig dialog mellan GEO och kontaktpunkter i de olika sociala förvaltningarna för utvecklingen av arbetet med policy och finansiering.

GEO har också en dialog med Miljöförvaltningen om hur en effektiv samordning kring finansiering och innovation kan skapas, och en utökad dialog med stadsledningskontoret i samma fråga. GEO efterfrågar även en process eller metod för framtagandet av synpunkter, utöver samrådsprocessen som förbättras under 2021 och den reaktiva processen om Göteborg får en förfrågan att skriva på en deklARATION. GEO ser en potential i att Göteborg blir mer proaktiv och bidrar gärna med idéer om hur.

3.2 Gothenburg European Office

3.2.1 Fortsatt pandemipåverkan på verksamheten

Den 12 mars 2020, valde GEO att följa de större arbetsgivarna i Bryssel och beordra distansarbete för sin personal baserat på försiktighetsprincipen. Belgiska regeringen införde veckan efter obligatoriskt hemarbete. Hemarbete var påbudet under större delen av 2021.

GEO har under 2021 fortsatt att arrangera webinarium – ett om vatten i städer i EU-lagstiftning, ett om cirkulärt byggande och under hösten om Business Improvment Districts (BID). GEO bjöd också in andra städers, regioners och SKR:s upphandlingsdirektörer till en uppskattad frågestund med EU-kommissionens experter om den närmande överenskommelsen om internationella upphandlingsinstrumentet (IPI).

GEO har under året tagit emot digitala studiebesök med grupper som vill lära sig mer om EU och hur en stads verksamhet i Bryssel fungerar, men även två grupper på plats mellan ”coronavågor”. Brysselkontoret arrangerade i september ett digitalt studiebesök för direktörer och förvaltningsledningar i förvaltningar anknutna till den sociala dimensionen. Gruppen träffade EU-kommissionens avdelning för sysselsättning, socialpolitik och inkludering, och fick möjlighet att lära sig mer om hur EU fungerar i praktiken.

Under året har GEO framfört Göteborgs Stads synpunkter på flera av de akter som listas i faktabladet genom att aktivt delta digitalt i workshops, och samtalat med parlamentet och svenska representationen. GEO har också informerat kollegor om lagstiftningspaketen både skriftligt, genom digitala möten och informations-webbinarier. GEO har också tagit del av kommissionens utkast på lagstiftning och förmedlat förhandsinformation innan beslut för att möjliggöra tidig påverkan.

3.2.2 Beslut om flytt

Pandemin har skyndat på den digitala utvecklingen och den ”framtida” arbetsplatsen. I Bryssel har exempelvis EU-kommissionen beslutat att minska kontorsytan med hälften och i mycket högre grad än tidigare uppmuntra distansarbete från hemmet, och att personalen enbart vid behov ska använda kontoren för exempelvis möten. Stegvis upphör de personliga kontoren och ersätts av flexibla arbetsstationer. I och med att GEO:s lokalkontrakt löpte ut i början av 2022, har styrelsen fattat beslut om att GEO flyttar till en kontorsgemenskap där mycket av kontorsinfrastrukturen ingår i hyran såsom internet, skrivare, och mötesrum. Lösningen frigör både tid från administration och ekonomiska resurser som i stället kan gå till verksamheten, samt skapar en flexibilitet och mer energieffektiv användning av kontoret. GEO ser positivt på utvecklingen och menar att det understryker att GEO:s tillgångar är kunskap och agil service, och en mötesplats, inte ett lokalerbudande. Närvaro och profilering i Bryssel byggs med aktivitet och engagemang, inte med en namnskylt på en möteslokal.

Tillsammans med Göteborg & Co ser GEO på hur man kan arrangera fler och bättre hybridmöten och konferenser så att det digitala mervärdet och det fysiska mervärdet tillvaratas.

Parallellt med den digitala utvecklingen under pandemin och bättre förståelse för distansarbete, har arbetet under pandemirestriktionerna också lett till en större förståelse för att allt inte går att lösa digitalt, utan att de fysiska mötena och närvaro har ett mervärde. GEO menar att ”Bryssel” inte kommer återgå till enbart fysiska möten på plats, utan att EU och övriga aktörer upptäckt att digitala möten når ut långt i unionen, men GEO konstaterar samtidigt att påverkansarbetet bygger på personliga kontakter och utveckling genom kreativitet, som bäst fångas upp i fysiska möten. EU är också byggt på att personer från olika länder möts dagligen i olika format. GEO ser att man kan få en ökad roll genom att resandet troligtvis kommer minska jämfört med innan pandemin, och att man kommer representera Göteborg, Chalmers och Science parkerna på plats i större utsträckning än tidigare.

3.3 Strategier framåt

Under 2021 har GEO arbetat tätt ihop med Miljöförvaltningen rörande intresseanmälan för att bli en av EU:s 100 klimatneutrala städer. Med grund i det arbetet och Brysselarbetet i allmänhet, konstaterar GEO att Göteborg bör påbörja ett strategiskt arbete för att bli utnämnt till Green Capital 2025. Det skulle vara ett viktigt steg i profileringen av Göteborg i EU som en ”hållbar stad öppen för världen”, men också för att få kommissionens öra, tillgång till erfarenhetsutbyte med viktiga städer och de nätverk som byggs upp mellan städer inför ansökningar till olika finansieringsprogram. GEO har möjlighet att stödja med underlag vad ett genomförande och ansökan kunde innebära och en plan för profilering, men saknar resurser och befogenhet att ansöka för Göteborgs räkning.

Utöver vad som beskrivits i underlaget för handlingsplan 2022, arbetar GEO inför 2023 tillsammans med Lindholmen Science Park och Göteborg & Co för att profilera Göteborg som innovativt i samband med det svenska ordförandeskapet i rådet. Ett samarbete för kringaktiviteter i Göteborg med anledning av ordförandeskapets möten finns även med stadsledningskontoret, BRG, VGR och Länsstyrelsen.

Faktablad till GEO:s årsrapport europeisk omvärldsbevakning 2021

1 Innehåll

1. Hållbar stadsutveckling.....	2
1.1 Gröna given – en tillväxtstrategi	2
1.1.1 Klimatlagen och andra klimatfrågor	2
1.1.2 Fit for 55 – energilagstiftningspaket	6
1.1.3 Miljöfrågor – föroreningar, cirkulär ekonomi, biologisk mångfald	10
1.1.3.1 Nollföroreningar i luft, vatten och mark	10
1.1.3.2 Handlingsplan för en cirkulär ekonomi	14
1.1.3.3 Strategi för biologisk mångfald 2030	15
1.1.4 Hållbar finansiering – EU:s taxonomi och företags hållbarhetsredovisning	16
1.1.5 Hållbar och smart mobilitet	18
1.1.5.1 ITS-direktivet	19
1.1.5.2 Uppkopplade och automatiserade fordon	20
1.1.5.3 TEN-T-förordningen och CEF investeringar	20
2. Hållbar samhällsutveckling (social dimension)	21
2.1 Den europeiska pelaren för sociala rättigheter	21
2.1.1 Kompetensförsörjningsagendan och den europeiska ungdomsgarantin	21
2.1.2 Konsumentagendan	23
2.1.3 Den europeiska planeringsterminen och landrapporten i ljuset av Coronakrisen	23
2.2 Medborgerliga fri- och rättigheter	24
2.2.1 Den europeiska barngarantin.....	24
2.2.2 Jämställdhetsstrategi och strategi för att motverka det könsbaserade våldet	25
2.2.3 Strategin för personer i behov av funktionsstöd.....	26
2.2.5 Handlingsplan för integration och inkludering.....	26
3 Innovation och digitalisering.....	27
3.1 Artificiell intelligens	27
3.2 Datalag och datadelning för innovation och skydd för databaser	28
3.3 Driftskompatibla digitala offentliga tjänster	29
3.4 Batteripolitik – innovation, kompetensförsörjning och hållbarhet.....	29

1. Hållbar stadsutveckling

1.1 Gröna given – en tillväxtstrategi

[Den gröna given](#) är EU-kommissionens högst prioriterade fråga under mandatperioden 2019 – 2024. Den gröna given är EU:s tillväxtstrategi som ska säkerställa att EU bli klimatneutralt till 2050. Den gröna given innebär också att miljöfrågorna ges ett ökat fokus i jämförelse med tidigare EU-kommissioner. Strategin ska se till att alla delar av EU:s ekonomi är redo för omställning och är därmed tvärgående över politikområden såsom trafik, infrastruktur, industri, byggnader, byggverksamhet samt energi för att säkerställa att de levererar mot den gröna givens mål. Digitalisering och innovation ses som viktiga verktyg i den gröna omställningen.

Översatt till Göteborgstermer skulle en göteborgsk grön giv innebära att miljö- och klimatprogrammet vore den huvudsakliga utvecklingsstrategin och att andra program, till exempel näringslivsstrategiska programmet eller trafikstrategin är underordnade och fokuserade på att fördjupa hur näringslivsåtgärder respektive trafik levererar mot miljö- och klimatprogrammet.

För att möta målet om ett klimatneutralt EU till 2050 har EU uppdaterat klimatmålen för 2030. De innebär att EU:s medlemsländer ska minska sina utsläpp med minst 55% jämfört med 1990-årsnivåer. För leverera mot de uppdaterade klimatmålen uppdateras just nu all relevant EU klimat- och energilagstiftning. Den första av det så-kallade "Fit for 55"-paketet presenterades i juli och den andra delen i december 2021. De mest relevanta initiativen för Göteborg inom den gröna given beskrivs nedan.

I början av 2021 arrangerade GEO ett webinarium om den gröna given tillsammans med andra svenska stads- och regionkontoren i Bryssel, där en företrädare för viceordförande Frans Timmermans kabinett, Sveriges klimatråd i Bryssel och Jytte Guteland (MEP (S) talade. Webbinariet hade närmare två hundra deltagare varav trettio från Göteborg.

(Uppdaterat januari 2022)

1.1.1 Klimatlagen och andra klimatfrågor

1.1.1.1 Klimatlagen och de uppdaterade 2030-målen

EU-kommissionen la fram [förslaget](#) till EU:s klimatlag i mars 2020. Klimatlagen gör målet om att EU ska nå klimatneutralitet till 2050 juridiskt bindande och fastställer ett ramverk för hur EU ska nå detta mål. EU-kommissionen uppdaterade senare förslaget med ett nytt delmål för 55% minskning av växthusgaser till 2030. Rådet och Europaparlamentet nådde en överenskommelse om förslaget i april 2021, som fastställer delmålet om 55% utsläppsminskning till 2030. Den färdiga [klimatlagen](#) har publicerats i EUR-Lex.

Göteborgs Stad välkomnar de uppdaterade 2030-målen (EU06-2020) och har framfört att staden vill se en ökning till "minst 55% utsläppsminskning". I januari 2021 anordnade GEO ett [webbinarium](#) tillsammans med de andra svenska stads- och regionkontoren i Bryssel om den gröna givens klimatlag och målsättningar.

(Uppdaterat januari 2022)

1.1.1.3 Strategi för klimatanpassning

Strategins syfte är att skapa samstämmighet om hur EU:s medlemsländer tar sig an klimatanpassning. När strategin [utvärderades](#) 2018 konstaterades den vara ändamålsenlig i stort, även om det noterades att behovet av klimatanpassningsåtgärder har intensifierats och breddats. EU-kommissionen noterade även att många städer fortfarande inte implementerat lokala klimatanpassningsåtgärder.

Den [nya strategin för klimatanpassning, som presenterades](#) i början av året, hanterar klimatanpassning på ett mer systematiskt sätt. Strategins viktigaste delar fokuserar på att underlätta för utveckling av naturbaserade lösningar, åtgärder för att minska kunskapsluckor och finansiering av klimatanpassningsåtgärder. Strategin betonar också vikten av samarbete mellan alla beslutsnivåer – även den lokala. Lokal klimatanpassning är en av strategins tre tvärgående prioriteringar.

Städer och regioner ska ges bättre stöd till exempel genom taxonomin, som ska leda till att investeringar riktas. Städer ska också stöttas genom erfarenhetsutbyte i nätverket Borgmästaravtalet. Göteborg är medlem i nätverket och har framfört att ett ökat erfarenhetsutbyte mellan städer är en av stadens prioriteringar inför framtagandet av den nya strategin (EU9-2020).

Den 3 juni 2021 antog Rådet sin slutsats till stöd för strategin. Rådet betonar strategins fokus på insamling och delning av data och framhäver rollen för [Climate-Adapt](#)-plattformen. Rådet tillstyrker också strategins betoning på naturbaserade lösningar.

Under våren har EU-kommissionen arbetat med att konkretisera finansiering av naturbaserade klimatanpassningsåtgärder. GEO deltog i en utfrågning för att framföra till EU-kommissionen att Göteborg ser att finansiering behöver riktas mot att undersöka hur naturbaserade lösningar kan leda till minsta samhällskostnad.

I början på året tog GEO fram en analys för hur klimatanpassning regleras genom EU-lagstiftning samt vilka finansieringsmöjligheter som finns. Denna analys har delats med stadsledningskontorets samordnare. Under hösten har GEO undersökt olika finansieringsmöjligheter inom Horisont Europaprogrammet och hur dessa kan användas till att finansiera delar av stadens arbete med klimatanpassning. GEO har presenterat dessa för SLK, Miljöförvaltningen, Trafikkontoret och SBK.

(Uppdaterat januari 2022)

1.1.1.4 Renovering av offentliga byggnader, byggnaders energiprestanda samt nya Bauhaus

Byggnader står för 40% av energiförbrukningen och 36% av utsläppen av växthusgaser i EU:s medlemsländer. För att nå målet om klimatneutralitet till 2050 behöver renoveringstakten öka. EU-kommissionen presenterade därför "[renoveringsvågen](#)" i oktober 2020.

Renoveringsvågen är en strategi som ska bidra till ökad energieffektivitet för byggnader och resurssnålt byggande, med mål om att 35 miljoner byggnader i unionen ska renoveras fram till 2030. Det är främst de nationella återhämtningsfonderna, regionalstödet samt finansieringsverktyget InvestEU som ska användas för att genomföra strategin. Även taxonomin kommer att spela roll för gröna obligationer i fastighetssektorn.

Strategins viktigaste delar inkluderar striktare krav, standarder och information om byggnaders energiprestanda, mer riktad finansiering och ökad teknisk assistans för lokala aktörer för att säkra

kompetensutvecklingen för gröna jobb. Strategin ska genomföras genom ändringar i direktivet om byggnaders energiprestanda, direktivet om energieffektivisering, direktivet om förnybar energi, direktivet om ekodesign och i uppdateringen av EU:s system för handel med utsläppsrätter (ETS).

Inom byggverksamhet ska strategin utvidga marknaden för hållbara byggprodukter och tjänster, integrera naturbaserade lösningar och se över lagstiftning för materialåtervinning. Enligt EU-kommissionens [arbetsprogram för 2021](#) skulle ett förslag till en uppdaterad byggproduktsförordning presenteras under det tredje kvartalet, men initiativet är försenat. Det kommer presenteras den 30 mars 2022 tillsammans med andra initiativ för en cirkulär ekonomi. Inför revideringen valde Göteborg att inte svara på samrådet (EU22-2020).

Göteborgs Stad äger och förvaltar många lokaler där arbete bedrivs för att minska klimatpåverkan. Framtidskoncernen är med i Allmännyttans klimatinitiativ med målsättning om att senast år 2030 vara fossilfria och hålla energianvändningen 30 procent lägre. [Samrådet](#) för strategin pågick under sommaren 2020 och besvarades inte av Göteborg (EU11-2020).

Byggnaders energiprestanda

EU:s direktiv om byggnaders energiprestanda (EPBD) antogs 2010 och reviderades 2018, och har som syfte att förbättra energiprestandan och öka renoveringstakten och därigenom hjälpa EU att uppfylla sina klimatmål. Som en del av "Fit for 55"-paketet i december 2021, antog kommissionen ett [lagstiftningsförslag om att revidera EPBD](#) igen. EU:s visionen är att uppnå ett byggnadsbestånd med nollutsläpp till 2050. Från och med 2030 måste alla nya byggnader i EU vara nollutsläppsbyggnader, medan alla nya offentliga byggnader ska vara det från och med 2027.

Förslaget introducerar en ny definition av nollutsläppsbyggnader och förändringar av befintliga definitioner som "nästan-nollenergibyggnad" (nZEB) och "djuprenovering". För att säkerställa jämförbara nationella standarder måste alla energiprestandacertifikat (EPC) baseras på en harmoniserad skala för energiprestanda senast 2025, och kommer i framtiden att skalas om med sikte på ett byggnadsbestånd med nollutsläpp till 2050. För att hjälpa fastighetsägare att planera renoveringar kommer frivilliga renoveringspass att införas senast 2024 och en "Smart Readiness Indicator" kommer att införas 2026.

Göteborg besvarade samrådet (EU10-2021) och även remissen (diarienummer 1547/21). GEO deltog under året på en av EU-kommissionens hearingar om direktivet och i början av 2022 på Regionkommitténs hearing för att framföra synpunkter. Redan innan förslaget presenterades i december 2021, jobbade GEO tillsammans med Göteborgs Energi för att se till att fjärrvärmens inte missgynnas vid definitionen av "nollenergibyggnader". När förslaget lades kunde det konstateras att förslaget var bättre än det utkast som GEO fått tag på, i och med att EU-kommissionen tagit med förslaget att fjärrvärme skulle räknas in som godkänd energikälla till nollutsläppsbyggnader. Emellertid återstår att samma skrivning kommer med i definitionen av nZEB.

Nya Bauhaus

[Nya europeiska Bauhaus](#) (NEB) länkar den gröna givens till de miljöer där vi bor och vistas. Genom att kombinera de tre dimensionerna hållbarhet, estetik och inkludering ska initiativet uppmuntra till en ny typ av stadsplanering. EU-kommissionen sätter i sitt [meddelande](#) om NEB ramverket för hur initiativet ska implementeras. Finansiering görs tillgänglig inom redan existerande fonder och program och den största delen kommer från Horisont Europa, LIFE-programmet och ERUF. EU-

kommissionen etablerar också ett NEB Labb där det ska vara möjligt att testa verktyg, innovativa lösningar och politiska åtgärder för att underlätta omvandling av den byggda miljön på lokal nivå. Under 2022 ska också en Bauhaus-festival genomföras.

För Göteborgs Stad är NEB intressant eftersom det innebär möjligheter för profilering, finansiering och kunskapsutbyte. Under hösten har GEO följt utformningen av finansiering inom initiativet. I november träffade GEO Älvstranden och i december träffade GEO SBK tillsammans med Chalmers för att diskutera NEB. GEO har också gjort en sammanställning av finansieringsmöjligheter inom NEB som har delats med Älvstranden, SBK och GSL.

(Uppdaterat januari 2022)

1.1.1.5 Missioner för klimatanpassning och 100 klimatneutrala städer och rena hav

EU:s fem missioner i forsknings- och innovationsprogrammet Horisont Europa, är en metod för att EU:s forsknings- och innovationsprogram ska fokusera finansiering och åtgärder mot att lösa samhällsproblem för att skapa konkret nytta för europeiska medborgare.

[Missionen för anpassning till klimatförändringarna inklusive social omställning](#) är en sådan mission. Expertgruppen för missionen föreslog att missionen lanseras enligt tre målsättningar: *Bygga motståndskraft*, där 100 demonstratörer, som kommit långt i sitt klimatanpassningsarbete, väljs ut för att skala upp sina lösningar; *Accelerera omställningen till en motståndskraftig framtid*, där 200 europeiska städer och regioner väljs ut för att designa innovationsvägar för klimatanpassningsåtgärder och *Förbereda Europa för klimatstörningar*, som ska öka kunskapen hos alla EU:s medborgare om de risker som klimatförändringarna innebär.

Missionen kommer fokusera på viktiga samhällssystem och finansiera åtgärder bland annat för att återställa biologisk mångfald och ekosystemtjänster, säkra en hållbar vattenförvaltning och hållbara livsmedelskedjor, stödja utbildning för beteendeförändringar och skapa hållbara och cirkulära lokala ekonomier. Missionen kommer också att länkas till *Stadsförgröningsplaner* som städer med fler än 20,000 medborgare måste etablera enligt [EU:s strategi för Biologisk Mångfald för 2030](#).

[Missionen för 100 klimatneutrala smarta städer](#) ska stödja 100 utvalda städer i deras omställningsarbete för att bli klimatneutrala till 2030. Städerna ska agera föregångare för att nå målet om klimatneutralt EU 2050. Städerna kommer också utgöra stommen i ett kunskapscenter, med syfte att identifiera luckor och prioriterade områden för politiska åtgärder.

Intresseanmälan för att bli en av de hundra klimatneutrala städerna stängdes januari 2022. De ansökande städerna kommer ges besked under april 2022 om de går vidare till nästa steg - att tillsammans med medborgare skapa klimatkontrakten. För de städer som kommit långt i sitt klimatarbete beräknas denna process ta kring sex månader.

GEO har sammanställt och skickat in inspel till EU-kommissionens implementeringsplan. Inför intresseanmälan har GEO gjort en kartläggning av det som Göteborg bör inkludera samt skrivit utkast till intresseanmälan. GEO har även ställt frågor till EU-kommissionen både skriftligt och muntligt så att Göteborg skulle kunna svara korrekt och strategiskt.

[Missionen för friska hav, kust- och inlandsvatten](#) ska minska människans påverkan på marina och sötvattens-miljöer, återställa degraderade ekosystem och på ett hållbart sätt tillvarata de resurser

och tjänster som våra vattendrag erbjuder. I förslaget har man framhållit vikten av att skapa ett system för sammanhängande data, där man specifikt framhåller vikten av att utveckla så kallade [digitala tvillingar](#). Göteborg är involverade i ett flertal [forskningsprojekt](#) på området. [Arbetsprogrammet](#) för missionerna beskriver de finansieringsmöjligheter som finns inom Horisont Europaprogrammet för missionen. Finansiering tillgängliggörs bland annat till pilotprojekt.

GEO har tagit fram inspel, tillsammans med Miljöförvaltningen och Älvstranden, om hur vattnet kan ses som en resurs i stadsplaneringen som vi framfört till EU-kommissionen under deras utfrågning om missionen den 18 juni 2021.

(Uppdaterat januari 2022)

1.1.2 Fit for 55 – energilagstiftningspaket

En revidering pågår för att säkerställa att all relevant EU-lagstiftning är i linje med målet om 55% utsläppsminskning av växthusgaser. Det var inte länge sedan dessa lagar uppdaterades, men eftersom klimatmålet justerats är de öppna för revidering. I juli 2021 presenterades den första delen av paketet med tolv förslag som bland annat inkluderar: förslag på förändringar av systemet för handel av utsläppsrätter (EU33-2020), förordningen om ansvarsfördelning, energiskattedirektivet (ej inskickat samråd), direktivet för förnybar energi (EU31-2020) och direktivet för energieffektivisering (EU32-2020). I december presenteras den andra delen av paketet, bland annat förordning för TEN-T (EU08-2021), byggnaders energiprestanda (EU10-2021), ITS-direktivet (EU27-2020) samt strategi för stadstrafiken (EU17-2021). Göteborg drev ett aktivt påverkansarbete under den förra revideringsprocessen, och deltar i revideringen igen.

Under hösten anordnade GEO ett informationsmöte om "Fit for 55"-paketet för kollegor. En enhetschef på generaldirektoratet för energifrågor presenterade paketet och svarade på frågor. Sedan paketet presenterades har GEO även haft möten med den svenska ständiga representationen i Bryssel för att diskutera hur förhandlingarna om paketet går. GEO arbetar tillsammans med Miljöförvaltningens klimatgrupp och Göteborgs Energi med synpunkter på "Fit for 55"-paketet.

(Uppdaterat januari 2022)

1.1.2.4 Infrastruktur för alternativa bränslen

Den gröna given har satt ett mål om att minst en miljon allmänt tillgängliga laddnings- och tankstationer ska finnas på plats senast 2025. I slutet av 2020 fanns ca 213 000 allmänt tillgängliga laddningsstationer. Syftet med direktivet [2014/94/EU](#) om utbyggnad av infrastruktur för alternativa bränslen (AFID) är att säkerställa utbyggnaden av laddinfrastruktur och direktivet innehåller gemensamma standarder för deras design och användning. I AFID ställdes krav på nationella mål och planer för utrullningen av tankställen och elfordon. Den [svenska nationella planen](#) från 2016 uppfyllde få av kraven i artikel 3. Planen innehåller varken framtida uppskattningar för alternativa bränslefordon eller mål för alternativa drivmedel för laddning eller tankning av infrastruktur.¹

Den tekniska utvecklingen har kommit långt och marknaden har mognat sedan direktivet kom 2014 och kommissionen har under en längre tid filat på en uppdatering. Göteborg besvarade samrådet

---

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52017SC0365&from=EN>

EU07-2020. Göteborg menar att direktivet bör täcka både offentligt tillgänglig infrastruktur och privat. Göteborg menar också att de nationella policyplanerna inte är tillräckliga för att nå målen, och att nationella mål måste sättas för el, LNG och vätgas för tunga fordon samt för elanslutning i hamn och att dessa mål måste gälla för hela transportkorridoren och baseras på en gemensam europeisk metodologi. Detta ligger i linje med EU-kommissionens egen utvärdering och det förslag som presenterades. Göteborg besvarade också remissen (diarienummer 1023/21).

[Förslaget](#) presenterades den 14 juli 2021. I förslaget till förordning (AFIF) finns bindande mål för utbyggnaden av infrastrukturen och ytterligare åtgärder för att säkerställa driftskompatibilitet hos infrastruktur och tjänster för användning av infrastruktur för alla fordon som drivs med alternativa bränslen. Enligt förslaget måste medlemsstaterna öka sin laddningskapacitet i linje med bilförsäljningen av fossilfria fordon, och se till att installera laddnings- och tankställen med regelbundet längs stora motorvägar, var 60:e kilometer för elektrisk laddning och var 150:e för tankning av vätgas. Förslaget innehåller också krav på elladdning i hamnar för fartyg vid kaj och LNG.

Parallellt med översynen av direktivet om utbyggnaden av infrastruktur för alternativa bränslen görs en översyn av förordningen om det transeuropeiska transportnätet (TEN-T) och direktivet om byggnaders energiprestanda. Utbyggnaden av infrastrukturen för alternativa bränslen ska framför allt ske längs TEN-T-korridorerna, och krav finns på vätgasladdning i stadsknutpunkterna. Direktivet om byggnaders energiprestanda innehåller krav på laddningsplatser i privata byggnader.

Kommissionen kopplar frågan om nollutsläppsfordon till nödvändiga nätinvesteringarna inom ramen för kommissionsinitiativ som ingår i EU:s strategier för integrering av energisystemet² och vätgas. Med den [europeiska alliansen för ren vätgas](#) skapar EU en drivkraft för samordning av marknadsaktörerna genom en strategi som omfattar hela värdekedjan. Det räknas också främja utvecklingen av marknaden för bränslecellslastbilar, och i ännu högre grad marknaden för långfärdsbussar.

I rapporten ["Fossilfritt Göteborg – vad krävs?"](#) har staden utrett frågan om hur Göteborg ska kunna bli fossilfritt inom ramen för 1,5-gradersmålet. En av åtgärderna som rapporten föreslår är att öka tillgången till förnybara bränslen och eldrift. Göteborg satsar på att upprätta fler laddningsstationer och vill öka andelen el-och biogasfordon, bland annat hos kommunens egna fordon. Göteborgs Stads fordonsflotta ska vara fossilfri senast 2023. GEO har bevakat AFID för Göteborg Leasing AB, och bevakat frågan om eventuell finansiering av det uppdrag som BRG fått rörande elektrifieringen. Eftersom samrådsvaret har legat i linje med kommissionens planer kommer påverkansarbete vara mer relevant i förhållande till parlamentet. Göteborg har [goda exempel](#) att dela med sig av.

(Uppdaterat januari 2022)

---

² En smart integrering av elfordon och dubbelriktad laddning kommer också att skapa flexibilitet. Även om det eldirektiv och den elförordning som antogs 2019 tillhandahåller den rättsliga ramen för elmarknaden kan det krävas ytterligare krav kring laddningsstationer och kommunikationen mellan laddningsstation och fordon för att göra det möjligt att fullt utnyttja smart och dubbelriktad laddning.

1.1.2.5 Direktivet för förnybarenergi och energieffektivitetsdirektivet

Som en del av den gröna given genomförs en översyn av [EU:s direktiv om förnybar energi](#) (RED) för att uppfylla EU:s ökade klimatambition och målet om 40% förnybart. RED innehåller regler om stödsystem för förnybar energi, ursprungsgarantier för energi från förnybara energikällor, administrativa förfaranden, integrering av förnybara energikällor i byggnader, egenanvändning och gemenskaper för förnybar energi samt om förnybar energi inom uppvärmning och kylning liksom transporter. I RED fastställs också hållbarhetskriterier.

Varje medlemsland får separata mål, och sektorsvisa mål tas fram för transportsektorn, uppvärmning och kylning, byggnader och industri. Hållbarhetskraven för bioenergi skärps, bl.a. med krav på medlemsländer att skydda större kolsänkor. Produktionsanläggningar med mindre kapacitet än 20 MW var undantagna från att följa och rapportera enligt hållbarhetskriterierna för biomassa, men gränsen föreslås nu flyttas till 5 MW.

Göteborg besvarade samrådet (EU31-2020). Göteborg menade att medlemsstaterna borde ges mer flexibilitet. Samrådssvaret argumenterar för att förutsättningarna för förnybar produktion skiljer sig starkt mellan de olika medlemsstaterna. Tillgång till vattenkraft och biomassa, vindkraftsförutsättningar med mera, är resurser som måste kunna brukas på bästa sätt. Direktivet måste därför vara så flexibelt att varje medlemsstat kan nå förnybarhetsmålen på snabbast och effektivast sätt. Utmaningarna skiljer sig inte bara vad gäller naturresurser. Det gäller också saker som uppvärmningsbehov, industristruktur och inte minst hur det befintliga energisystemet är uppbyggt.

Göteborg menar också i samrådssvaret att det är viktigt att skilja på koldioxidinfångning och lagring av fossil koldioxid (CCS) och av biogent koldioxid (BECCS). Stödsystem för CCS kan leda till att utfasningen av fossila bränslen fördröjs eller i vissa fall kanske till och med ökar användningen av fossila bränslen, något som inte bör subventioneras. CCS är en fortsatt oetablerad, kostsam och energikrävande teknik och bör inte användas i stället för att ersätta fossila bränslen med förnybara alternativ. På samma sätt ska inte mål och policy för minskade växthusgasutsläpp konkurrera med dito CCS/BECCS.

[Energieffektivitetsdirektivet](#) (EED) från 2012 syftade till att uppfylla EU:s mål om minst 20 % förbättringar av energieffektiviteten senast 2020 jämfört med 2005 års nivåer. Principen om "energieffektivitet först" fastslogs i EED. Under 2018 [reviderades EED](#) för att leverera mot det nya målet om minst 32,5 % energieffektiviseringar fram till 2030 och [revideras nu](#) upp till 36-39 % med anledning av de nya klimatmålen. Förslaget är en ram som fastställer energieffektivitetsmålen och de viktigaste sektorsövergripande åtgärderna såväl som de mer specifika. EED är inriktad på energibesparingar i den offentliga sektorn inklusive skyldigheten att renovera offentliga byggnader mot att bli "nära-noll-energibyggnader" och att hänsyn till energieffektivitet vid upphandling av varor, tjänster, arbeten och byggnader. Det föreslås nya krav på värme- och kylsystem med minimikrav på fjärrvärme.

Göteborg besvarade samrådet (EU32-2020) och framförde en oro om att individuell mätning av uppvärmning kan föra med sig kostnader och är kontraproduktivt. Detta är i linje med det påverkansarbete som GEO bedrev vid revideringen. I samrådssvaret stödjer Göteborg ambitionen med höjda bindande nationella mål, krav på lokala energieffektivitetsplaner samt renoveringskrav för offentliga byggnader och striktare krav på fjärrvärme- och kylsystem. Under hösten talade Göteborgs

Energi på en workshop arrangerad av EU-kommissionen om sin syn på arbetet med ”energieffektivisering först”-principen, på initiativ av GEO. Påverkansarbete planeras tillsammans med Stockholm för 2022. Eftersom värme ingår i hyran innebär renoveringarna inte nödvändigtvis direkta kostnadsminskningar, utan snarare hyreshöjningar kopplade till renoveringen. Det behöver klargöras om allmännyttan ingår i ”offentliga byggnader” eller ej.

(Uppdaterat januari 2022)

1.1.2.6 Handel med utsläppsrätter

[EU:s system för handel med utsläppsrätter](#) (ETS) fastställer ett utsläppstak med en stadigt minskande takt för utsläpp och omfattar särskilt energikrävande och förorenande sektorer, såsom uppvärmning och nedkylning, kemikalieindustri, raffinaderier och flyg. Systemets fjärde fas pågår nu (2021 – 2030) och ETS-systemet har reviderats flera gånger förut. Den [senaste uppdateringen](#) presenterades 2021 som en del av ”Fit for 55”-paketet. EU-kommissionen föreslår bland annat en mer ambitiös linjär reduktionsfaktor, reviderade regler för den fria tilldelningen, en gränsjusteringsmekanism för att motverka koldioxidläckage och en ökning av medel till Innovations- och moderniseringsfonden. EU-kommissionen föreslår också att den maritima sektorn inkluderas i ETS-systemet och att ett parallellt system utvecklas för vägtransport och byggnader.

Göteborg har ställt sig positivt till flera av delarna i förslaget. I samrådssvaret (EU33-2020) ställer sig Göteborg positivt till flera delar av EU-kommissionens förslag. Staden har bland annat framfört det är viktigt att öka den linjära minskningstakten, att auktionsdelen av utsläppsrätter bör ökas medan gratis tilldelning minskas.

(Uppdaterat januari 2022)

1.1.2.7 CO2 standarder för bilar och skåpbilar

I [förordning \(EU\) 2019/631](#) regleras utsläppsnormerna för nya personbilar och lätta skåpbilar. Under 2021 presenterade EU-kommissionen uppdaterade utsläppsmål jämfört med 2021: från den 1 januari 2030 gäller 55% utsläppsminskning för personbilar och 50% för lätta skåpbilar och från den 1 januari 2035 gäller 100% för personbilar och 100% för lätta personbilar. Göteborg svarade inte på samrådet (EU16 – 2020) men har antagit ambitiösa mål om att nå en fossilfri fordonsflotta till 2023. Göteborg skrev också under ett [brev](#) till EU-kommissionen, genom Göteborgs Stads Leasing på initiativ av GEO, för att betona vikten av ökade utsläppsminskningar samt träffade kommissionen under våren för att berätta om målet och behovet av en ambitiös EU-agenda.

(Uppdaterat januari 2022)

1.1.2.8 Energiskattedirektivet

En ny [energibesättning](#) föreslås på energiprodukter och el, utifrån energiinnehåll och klimatpåverkan, med en EU-gemensam minimibesättning. Det betyder att beskattning ska harmoniseras inom EU. Den ska differentieras för motorbränslen, uppvärmningsbränslen och el, och införs över tio år med start 2023. Först införs skatt på drivmedel för flyg och sjöfart. Ren teknik ska främjas och undantag och lägre skattesatser som för närvarande uppmuntrar användning av fossila bränslen ska avskaffas. Syftet med de nya reglerna är att minska de skadliga effekterna av energiskattekonkurrens och säkra EU-ländernas intäkter från gröna skatter, som är mindre skadliga för tillväxten än skatt på arbete. Uppdatering av skattelagstiftning kräver enhällighet i EU, vilket kan

leda till att direktivet blir svårt att komma överens om. GEO träffade svenska representationen tillsammans med Göteborgs Energi för att diskutera gemensamma ståndpunkter.

(Uppdaterat januari 2022)

1.1.2.9 Gaspaketet – regler om vätgas, metan och lagring

Gaspaketet ingår i "Fit for 55":s andra del, och utgör ett viktigt steg på vägen mot utfasning av fossila bränslen, och bygger på visionen från [2020 i EU:s strategi för integrering av energisystem](#), EU:s [vätgasstrategi](#) och EU:s [metanstrategi](#). EU avser underlätta användningen av förnybara och koldioxidsnåla gaser, inklusive vätgas, och för att säkerställa energitrygghet. En viktig del av denna omställning är att skapa en konkurrensutsatt vätgasmarknad med egen infrastruktur. Enligt förslaget ska de nationella nätutvecklingsplanerna bygga på ett gemensamt scenario för el, gas och vätgas. EU fastställer [marknadsregler](#) för vätgas som en viktig energiform, även för lagring. Metanutsläppen får en solid rättslig ram så att EU kan bli bättre på att spåra och begränsa gasutsläppen.

Marknadsreglerna kommer att tillämpas i två faser, före och efter 2030, och omfattar tillträde till vätgasinfrastruktur, separering av produktion och transport av vätgas samt fastställande av tariffer. En ny styrningsstruktur i form av det europeiska nätverket av systemansvariga för vätgasnät (ENNOH) kommer att inrättas för att främja särskild infrastruktur för vätgas, gränsöverskridande samordning och uppbyggnad av sammanlänkingsnät, och för att utarbeta specifika tekniska regler. Det kommer att finnas separat rapportering om utvecklingen av vätgasnätet för att säkerställa att uppbyggnaden av vätgasset baseras på en realistisk efterfrågeprognos. Det skapas också ett certifieringssystem för koldioxidsnåla gaser.

(Uppdaterat januari 2021)

1.1.3 Miljöfrågor – föroreningar, cirkulär ekonomi, biologisk mångfald

1.1.3.1 Nollföroreningar i luft, vatten och mark

Luftföroreningar leder idag till närmare 400 000 dödsfall i förtid i EU och buller leder till 6,5 miljoner fall av kronisk sömnstörning. Föroreningar utgör också en av de fem främsta orsakerna till förlust av biologisk mångfald. [EU:s handlingsplan för nollföroreningar i luft, vatten och mark](#) ska motverka detta. Handlingsplanen presenterades 2021 och ger en samlad bild av EU:s föroreningslagstiftning och kommande initiativ. Handlingsplanen betonar att principen om att "förorenaren betalar" ska fortsätta genomsyra EU:s lagstiftning för att möjliggöra omställningen till en hållbar handel. Då nuvarande implementering av EU:s föroreningslagstiftning konstateras otillräcklig ligger fokus på åtgärder för att öka genomförandegraden.

Göteborg har framfört att kopplingen mellan hälsodata och föroreningsdata stärks och att hållbarhet bör inkluderas i läroplanerna för barn och unga (EU28 – 2020). Detta är inkluderat i handlingsplanen. I handlingsplanen finns också överväganden om stöd till sanerade platser med återställd natur för att skapa möjliga grönområden. Stödet kommer regleras i de rättsligt bindande målen för naturåterställning som förväntas komma den 23 mars 2022.

Från 2022 ska EU-kommissionen visa exempel på hur byggnadsprojekt och digitala tvillingar kan bidra till nollvisionen för föroreningar. Finansiering för detta finns inom nya europeiska Bauhaus (NEB). EU-kommissionen har också deklarerat 2022 *European Year of Greener Cities*, och ska i det arbetet

identifiera behov av grön infrastruktur och innovation för att förhindra föroreningar (även inomhus). De städer som rapporterat störst framsteg mellan 2021 – 2023 kommer att belönas.

[EU:s kemikaliestrategi för hållbarhet – mot en giftfri miljö](#) presenterades i oktober 2021 och stärker synergierna mellan kemikalier, produkter, avfallslagstiftning och den cirkulära ekonomin. CLP- och REACH-förordningen är två av de viktigaste lagstiftningarna inom EU:s kemikaliepolitik.

CLP-förordningen handlar om klassificering och märkning av kemikalier där Göteborg har fört fram att faro- och skyddsinformation för farliga kemikalier bör finnas med under kemikaliers hela livslängd och att digitala lösningar är en viktig del för att åstadkomma detta (EU22 – 2021). REACH-förordningen handlar om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier i EU och har skickats till SLK för besvarande (EU03 – 2022). EU-kommissionens förslag förväntas det andra respektive fjärde kvartalet 2022.

(Uppdaterat januari 2022)

Luftkvalitetsdirektiv

EU har normer för luftföroreningar. EU ser över dem för att bättre anpassa dem till Världshälsoorganisationens (WHO:s) rekommendationer och öka implementeringen. [Direktiv 2016/2284/EU för utsläpp av luftföroreningar](#) utgör takt direktivet och [Direktiv 2008/50/EC om luftkvalitet och renare luft i Europa](#) och [Direktiv 2004/107/EG om arsenik, kadmium, kvicksilver, nickel och polycykliska aromatiska kolväten i luften](#) kallas luftkvalitetsdirektiven.

När luftkvalitetsdirektiven [utvärderades](#) 2019 konstaterades de delvis uppfyller sina mål, men inte inom alla områden. Rådet antog [slutsatser](#) i maj 2020, som konstaterade att luftkvalitetsnormerna varit effektiva samtidigt som de nuvarande standarderna bör närma sig WHO:s rekommendation. Europaparlamentet stödjer också en uppdatering av nuvarande standarder till WHO:s rekommenderade nivåer i sin [rapport](#). Rapporten betonar också städernas roll i arbetet för bättre luft.

EU-kommissionen kommer presentera en revidering av luftkvalitetsdirektiven 2022. Förutom att uppdatera nuvarande standarder ska revideringen förbättra det juridiska ramverket och bättre stötta den lokala nivån genom bland annat luftkvalitetsmodellering.

Göteborgs stad har framfört att luftkvalitetsdirektiven haft betydelse för stadens arbete med luft³. Staden ställer sig bakom en uppdatering av luftkvalitetsnormerna till WHO:s rekommenderade nivåer (EU23 – 2021). I Göteborgs Miljö- och klimatprogram finns ambitiösa mål för att säkra en god luftkvalitet för stadens medborgare och vi uppfyller redan de europeiska normerna för både kvävedioxid och fina partiklar. En uppdatering skulle göra direktiven mer relevanta för miljöarbetet och Göteborg anser att revideringen bör gälla senast från 2025. I februari 2021 svarade Göteborg på en teknisk enkät om revideringen av direktiven.

Under 2020, framförde GEO i en utfrågning för framtagandet av Regionkommitténs [position](#) Göteborgs synpunkter och erfarenheter. Under början på 2021 har GEO delat med sig av information kring Göteborgs arbete för att säkra luftkvaliteten till Europaparlamentets utredningstjänst.

(Uppdaterat januari 2022)

---

³ Diariernr: 2018-10570

Fluorerade växthusgaser – översyn av EU-reglerna

[Fluorerade växthusgaser \(F-gaser\)](#) är växthusgaser som används i olika produkter såsom kylskåp och luftkonditioneringsanläggningar. F-gaser bidrar till den globala uppvärmningen och har en hög uppvärmningspotential. År 2014 antog EU [regler](#) för att minska utsläppen av F-gaser. EU-kommissionen vill uppdatera reglerna med anledning av nya internationella ([Montrealprotokollet](#)) och mot bakgrund av ny forskning.

Göteborg är positiv till att f-gasförordningen utvärderas (EU24-2020) och anser att den är ett viktigt styrmedel för att minska användandet och utsläppen av f-gaser. Göteborg framhäver att förordningen behöver utvecklas för att bättre fylla sitt syfte och lyfter sanktioner som en möjlig åtgärd. Förordningen saknar för nuvarande sanktioner som kan användas då operatörer inte vidtar tillräckliga åtgärder för att förhindra läckage eller på annat sätt missköter drift och skrotning. Denna typ av sanktioner skulle underlätta tillsynsarbetet och leda till förbättringar i hanteringen av F-gaser.

EU-kommissionens förslag har försenats och förväntas presenteras den 5 april 2022.

(Uppdaterat januari 2022)

Vattenföroreningar – pågående revidering

[Uppdaterade gränsvärde i yt- och grundvatten](#)

Sedan 2000 har ramdirektivet för vatten (WFD) varit det huvudsakliga instrumentet för vattenskydd i Europa. WFD stöts av sina två dotterdirektiv: direktivet om [miljökvalitetsnormer inom vattenpolitikens område](#) (direktivet om prioriterade ämnen) och [grundvattendirektivet](#). Direktivet om prioriterade ämnen ska skydda ytvattnets kemiska status genom att sätta standarder för prioriterade ämnen och kompletterar på så vid WFD. Grundvattendirektivet innehåller liknande standarder.

I [utvärderingen](#) av EU:s vattenlagstiftning som genomfördes 2019, som omfattade ramdirektivet, prioriterade ämnen, grundvatten och [direktivet om översvämningar](#), konstaterades den i stort uppfylla sitt syfte. Samtidigt bekräftades det att den nuvarande listan över prioriterade ämnen i ytvatten behöver uppdateras för bättre stämma överens med ny forskning. EU-kommissionen har därför inlett en översyn vad gäller kemiska föroreningar och skyldigheten att regelbundet se över listorna med prioriterade ämnen och föroreningar i grundvattnet. Arbetet med detta inleddes i slutet av 2020 och EU-kommissionen förväntas presentera sitt förslag under det tredje kvartalet 2022.

Göteborgs stad har framfört att EU-direktiven är relevanta för alla beslutsnivåer men att de behöver implementeras bättre inom EU, med juridiskt bindande målsättningar som möjligt alternativ (EU20-2021). Staden framhäver också att principen om att "förorenaren betalar" och försiktighetsprincipen måste genomsyra översynen.

Inför utvärderingen framförde Göteborg att WFD har ett bra och viktigt syfte⁴, samtidigt som det kunde få en tydligare utformning med uppdaterade och utvecklade miljökvalitetsnormer. Vidare innebär dagens tolkning och tillämpning av direktivet, utifrån [Weserdomen](#), att frågan om vattnets status väger tungt jämfört med andra intressen i stadsplaneringen. Den möjliga målkonflikten som

---

⁴ Diarienummer 2018–1426

Weserdomen medför ska enligt EU-kommissionen adresseras i revideringen av direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse.

(Uppdaterat januari 2022)

Direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse

Direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse från 1991 ska skydda både människors hälsa och miljön från negativa effekter från utsläpp av avloppsvatten. I [utvärderingen](#) från 2019 konstaterades direktivet ha bidragit till att medlemsländerna uppnått mål inom andra vattendirektiv. Direktivet har också främjat den biologiska mångfalden i akvatiska och marina miljöer. Samtidigt konstateras att direktivet har vissa brister och behöver uppdateras för att täcka in nya samhällsbehov.

Enligt EU-kommissionen ska revideringen undersöka åtgärder som minskar föroreningar vid källan och nya EU-mål för att hantera föroreningar från urban avrinning. En viktig del att utreda är om det är möjligt att stödja ökade krav inom vattenrening genom ökat producentansvar.

GEO har inlett en dialog med EU-kommissionens representant som ansvarar för revideringen av direktivet. Under EU:s grönvecka 2021 ordnade GEO ett webinarium "*EU Policy and Urban Water Management - Challenges of Implementation*" där direktivets utmaningar diskuterades. Som ett resultat av evenemanget erbjöds Göteborg att delta under EU-kommissionens expertmöten. I Göteborgs samrådsvar lyfts att naturbaserade lösningar är det viktigaste sättet att lösa dagvattenfrågan, att vi är för ett ökat producentansvar men att vi inte vill rapportera med sensorteknik direkt till EU-nivå. EU-kommissionens förslag kommer att presenteras den 20 juli 2022.

(Uppdaterat januari 2022)

Badvattendirektivet

EU införde regler om att säkerställa rent badvatten i sjöar och hav redan på 1970-talet. Reglerna uppdaterades och förenklades genom [badvattendirektivet \(2006/7/EC\)](#) som också kompletterar [ramdirektivet \(2006/60/EC\) för vatten](#). I badvattendirektivet fastställs bestämmelser för övervakning, klassificering och förvaltning av badvattnets kvalitet på utsedda badplatser och hur denna information ska göras tillgänglig för allmänheten.

EU-kommissionen genomför en översyn för att undersöka direktivets effektivitet, kostnadseffektivitet och samstämmighet med andra direktiv. Särskild uppmärksamhet kommer att ges till samstämmigheten med EU:s handlingsplan för nollutsläpp i luft, vatten och mark. Samrådet är öppet fram till den 20 januari 2022 och har skickats till SLK för besvarande. EU-kommissionens förslag ska presenteras under första kvartalet 2023.

I Göteborg finns det 21 kommunala badplatser som provmäts fyra gånger per badsäsong i enighet med EU:s badvattendirektiv. Det är Park- och Naturförvaltningen som ansvarar för mätningarna i staden, ändringar i direktivet vad gäller mätmetoder kan därför påverka förvaltningens arbete.

(Uppdaterat januari 2022)

Skydd av havsmiljön

Enligt EU:s havsmiljödirektiv ska EU-länderna ta fram strategier för att nå "god miljöstatus" och ha rena, friska och produktiva hav senast 2020. Enligt direktivets Artikel 23 är det dags för EU-

kommissionen att se över direktivet. Översynen ska undersöka hur väl direktivet har fungerat hittills och kommer att utgå från en [rapport](#) om direktivets genomförande från juni 2020. EU-kommissionen förväntas presentera sitt förslag under första kvartalet 2023.

Göteborgs stad har flera styrande dokument med målsättningar som bidrar till friskare hav, såsom avfallsplanen med mål om cirkulära material, stadens energiplan och mål i miljö- och klimatprogrammet om att minska klimatpåverkan från matinköp. Miljöförvaltningen ansvarar för implementeringen av havsmiljödirektivet genom Göteborgs åtgärdsplan för god vattenstatus. Kommunen har också ansvar för förebyggande åtgärder mot marint skräp och tillsynsansvar.

I Göteborgs samrådssvar (EU19 – 2021) framhålls att havsmiljödirektivet är en viktig del i att hantera marina utmaningar, samtidigt som Göteborg ser att direktivet inte lyckats motverka ohållbara fiskemetoder och att stora mängder marint skräp och mikroplaster fortfarande orsakar problem för marina ekosystem. Göteborg ser också att en stor utmaning är att förbättra genomförandegraden. I Göteborgs remissvar på SOU 2020:83 – Betänkande om Havet och människan⁵ framhålls att det behövs EU-lagstiftning för avancerad rening i kommunalt VA.

I februari 2021 framförde GEO Göteborgs synpunkter på ramdirektivet för en marin strategi i Regionkommitténs utfrågning "Local and Regional Authorities (LRAs) protecting the marine environment". Rapportören visade intresse för Göteborgs synpunkter och GEO samlade in Göteborgs skriftliga åsikter. [Yttrandet](#) antogs den 7 maj 2021.

(Uppdaterat januari 2022)

1.1.3.2 Handlingsplan för en cirkulär ekonomi

[EU:s nya handlingsplan för cirkulär ekonomi](#) antogs av EU-kommissionen i mars 2020.

Handlingsplanen är en viktig del för att nå målsättningarna inom den gröna given och den innehåller en rad initiativ för att motverka avfall och främja cirkulära processer och hållbar konsumtion. I februari 2021 antog Europaparlamentet sin [rapport](#) om den nya handlingsplanen för cirkulär ekonomi.

Under 2022 fortsätter implementeringen av handlingsplanen och EU-kommissionen kommer att presentera en rad lagstiftningsinitiativ, bland annat Initiativet för hållbara produkter, EU:s strategi för en hållbar textilindustri, översynen av byggproduktförordningen, hållbar varukonsumtion, rening av avloppsvatten från tätbebyggelse och hållbar plast.

(Uppdaterat januari 2022)

Initiativet om hållbara produkter

EU-kommissionen kommer presentera ett förslag till regelverk för hållbara produkter som har blivit försenat till den 30 mars 2022. Översynen ska bredda det nuvarande ekodesigndirektivet och undersöka skadliga kemikalier i elektronik och IT-utrustning, textilier, möbler, stål och cement. Direktivet riktar sig till producenter och ska skapa incitament för dessa att bry sig om deras produkters hela värdekedjor.

---

⁵ Diarienummer 0486/21

Göteborg har svarat på samrådet (EU09 – 2021), och menar att vissa delar av direktivet behöver kompletteras och förtydligas. Exempelvis så sprids mikroplaster till havet genom tvättning av syntetmaterial och avloppsrening. Göteborg ser därför att uppdateringen bör leda till gemensamma ekodesignkrav, både för textilier och tvättmaskiner. Göteborg menar också att ett EU-gemensamt regelverk kan vara speciellt lämpligt när det kommer till producentansvar inom detaljhandeln, eftersom det finns en risk att förmedlare etablerar sig utomlands för att slippa ansvar.

(Uppdaterat januari 2022)

EU:s strategi för en hållbar textilindustri

Textilindustrin är en prioriterad sektor för att uppnå målen inom den gröna given, på grund av dess höga påverkan på miljön och resursförbrukningen. Strategin ska främja både konkurrenskraften och hållbarheten hos EU:s textilindustri. Strategin förväntas innehålla mål och minimikrav för att trappa upp återbruk och återvinning samt krav inom hållbar upphandling. EU:s strategi för en hållbar textilindustri är försenad till den 30 mars 2022.

I Göteborg samlas textilier in vid befintliga återvinningscentraler och staden har en kretsloppspark där det finns en återvinningscentral och tre försäljningsställen. Inför framtagandet av strategin har Göteborg framfört att man är för bindande mål på EU nivå som främjar produkters hållbarhet (EU14 – 2021). Göteborg har också tidigare svarat på Miljödepartementets remiss ”Ett producentansvar för textil (SOU 2020:72)”⁶, och menar att det vore lämpligt med ett EU-gemensamt regelverk för producenter och återvinnare som är verksamma på internationella marknader. Göteborg anser också att EU-nivån kan vara lämpligt för att införa gemensamma ekodesignkrav.

(Uppdaterat januari 2022)

1.1.3.3 Strategi för biologisk mångfald 2030

[EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030](#) har som övergripande mål att alla EU:s ekosystem ska ha god status till 2050. Ett centralt åtagande i den nya strategin, som presenterades i maj 2020, är att senast i slutet av 2021 föreslå ett [rättsligt bindande instrument](#) med fasta EU-mål för återställandet av skadade ekosystem senast 2030. EU:s strategi för biologisk mångfald är i linje med Göteborgs Miljö- och klimatprogram 2021–2030 och vår Grönstrategi för en tät och grön stad.

Strategin betonar rollen av grön infrastruktur i städer och fastställer att städer med minst 20 000 invånare ska ta fram så kallade stadsförgröningsplaner. Planerna, som ska vara färdiga i slutet av året, ska säkerställa att ekosystem och biologisk mångfald tas med i den lokala stadsplaneringen.

Strategin betonar också vikten av naturbaserade lösningar för både koldioxidutsläppsminskning och klimatanpassning och kommer därför rikta finansiering mot ekosystem med störst potential att fånga upp och lagra koldioxid och som kan minska effekterna av naturkatastrofer.

För att förbättra implementeringen av strategin kommer EU-kommissionen att införa ett europeiskt ramverk för styrning. EU-kommissionen kommer sedan att utvärdera ramverket år 2023 för att se om det krävs en rättsligt bindande strategi för styrning.

---

⁶ diarienummer 1630/20

Under 2021 blev Göteborg genom GEO tillfrågade att delta i en expertutfrågning av EU-kommissionen för utformningen av stadsförgröningsplanerna. Göteborg delade med sig av sin skriftliga feedback. EU-kommissionen kommer att lansera en EU plattform för stadsförgrönning, för städer och borgmästare och där städer kommer kunna erbjudas finansiering och kompetensutveckling. Plattformen kommer att lanseras inom ramen för det nya initiativet Green City Accord, som Göteborg har varit med att forma. Göteborg gick med i initiativet tidigare i höst.

GEO har arbetat för att profilera Göteborg inom Green City Accord och staden blev bjuden att delta på ett event i Bryssel tillsammans med EU:s miljökommissionär Virginijus Sinkevičius september 2021. Göteborg kommer även lyftas fram på initiativets hemsida som en "stad i framkant" i klimatarbetet.

Åtagandet att skapa bindande mål för naturåterställande är nära sammanlänkat med strategin för biologisk mångfald fram till 2020 och tillämpningen av förordningen om invasiva främmande arter. Göteborg har svarat på samråd (EU1-2021 och EU2-2021) och framhåller att den tidigare strategin har lett till positiva effekter i vårt miljöarbete, såsom via artskyddsförordningen och genom tillämpning av fridlysningsbestämmelser, men att strategin i stort inte lyckats stoppa förlusten av biologisk mångfald. EU-kommissionen förväntas presentera ramverket för bindande mål för naturåterställelse den 23 mars 2022.

(Uppdaterat januari 2022)

1.1.4 Hållbar finansiering – EU:s taxonomi och företags hållbarhetsredovisning

EU:s [förordning för hållbar finansiering](#) (taxonomi) är en central del i den gröna given. Taxonomi är tänkt komplettera offentliga investeringar i den gröna omställningen, genom att kanalisera privata investeringar mot gröna och hållbara projekt och därmed finansiera den omställningen som behövs. Förordningen konkretiseras med listor med krav och definitioner i delegerade akter. Dessa blir världens första klassifikationssystem för hållbar ekonomi och för att styra investeringar.

Taxonomi gäller för aktörer på kapitalmarknaden och därmed motsvarande gröna projekt och investeringar samt företags hållbarhetsredovisning. Vi vet ännu inte vad det kan bli för "smittoeffekter" på annan EU-reglering, men EU-kommissionen har gett uttryck för att taxonomi ska få genomslag i EU-finansiering. t.ex. inom investeringsplanerna för 100 klimatneutrala städer, och för utbetalning i enlighet med nationella återhämtningsplanerna.

Den första [delegerade akten som rör de två klimatmålen](#), publicerades [i april 2021](#), är två av sex listor om vilka typer av verksamheter som anses bidra till miljömål. De är tänkta att vara till hjälp för att informera investerare om vilka investeringar som finansierar miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter. Kraven syftar till att förbättra investerarnas förtroende och medvetenhet om dessa finansiella produkters eller företagsobligationers miljöpåverkan, skapa synlighet och motarbeta risken för gröntvättning, dvs. beskriva en produkt som miljövänlig när den i själva verket inte uppfyller grundläggande miljönormer.

Synpunkter på utkastet till [delegerad akt](#) öppnade i november 2020 (EU36-2020).

Stadsledningskontoret, Göteborgs Energi, Renova och Kretslopp- och vatten skickade in kommentarer. Göteborgs Energi skrev också ett brev till kommissionen, och GEO arrangerade ett möte för Göteborgs Energis VD med ansvarig tjänsteman på politisk nivå i kommissionen. Synpunkter

som förts fram i de respektive svaren är bland annat att den delegerade akten inte är teknikneutral, ställer för höga krav på administration samt upplevs ha orimliga krav på fastigheter, vattenrening och bioenergi. GEO har under våren fortsatt att informera de berörda i Göteborg om utvecklingen av de delegerade akterna, och har samtalat med parlamentariker om Göteborgs synpunkter.

EU-kommissionen har presenterat en ny uppdaterad [strategi för hållbar finansiering](#). Strategin omfattar sex åtgärdsområden:

1. Den befintliga verktygslådan för hållbar finansiering ska utökas för att göra det lättare att skaffa finansiering för omställningen
2. Små och medelstora företag och konsumenter ska bli mer delaktiga genom att få rätt verktyg och incitament att skaffa finansiering för omställningen
3. Motståndskraften i det ekonomiska och finansiella systemet mot hållbarhetsrisker ska stärkas
4. Finanssektorns bidrag till hållbarhet ska öka
5. Integriteten i EU:s finansiella system ska säkerställas och en ordnad omställning till hållbarhet övervakas
6. Internationella initiativ och standarder för finansiering av hållbar finansiering ska tas fram och EU:s partnerländer stödjäs

Kommissionens externa expertplattform för hållbar finansiering inledde under sommaren 2021 de två första konsultationerna om utveckling av taxonomin, som handlar om hur taxonomiförordningens tillämpningsområde kan utvidgas till att omfatta bl.a. [miljöskadliga verksamheter \(den så kallade bruna listan\) och sociala mål](#).

Ett samråd för de resterande fyra miljömålen förväntas öppna under 2022. Inför samrådet har GEO samtalat med EU-kommissionen om energiutvinning från avfall, samt delat forskningsartiklar om den typen av verksamhet. GEO har samarbetat främst med Avfall Sverige och nordiska energibolag.

EU-kommissionen har också presenterat ett [förslag om en EU-standard för gröna obligationer](#) som innebär att det införs en frivillig kvalitetsstandard för obligationer som finansierar hållbara investeringar. EU-standard för gröna obligationer (EUGBS) innebär att det fastställs en frivillig kvalitetsstandard för såväl företag som statliga emittenter som ska göra det lättare att locka hållbara investeringar. EU-standard för gröna obligationer ska fungera som ett bästa tillgängliga riktmärke för hur företag och myndigheter kan skaffa finansiering på kapitalmarknaderna för ambitiösa investeringar, men samtidigt uppfylla hårt ställda krav på hållbarhet och skydda investerarna mot grönvålning. Gröna obligationerna ska stämma överens med EU-taxonomin, och därmed minska risken för grönvålning. Eftersom det är ett förslag på förordning kommer den behandlas i Europaparlamentet och i rådet. Göteborg var tidigt ute med gröna obligationer.

Kommissionen antog nyligen den delegerade akten om den [information som finansiella och icke-finansiella företag ska lämna om hur hållbar](#) deras verksamhet är baserat på artikel 8 i EU-taxonomin. Akten innehåller närmare bestämmelser om vad, hur och i vilken form stora finansiella och icke-finansiella företag ska informera om när det gäller hur stor andel av deras verksamhet, investeringar

eller utlåningsverksamhet som är i överensstämmelse med EU-taxonomin. Icke-finansiella företag måste lämna information om hur stor andel av deras omsättning, kapital och rörelsekostnader som är knuten till miljömässigt hållbar ekonomisk verksamhet såsom detta definieras i taxonomiförordningen och i den delegerade klimatakten, som formellt antogs den 4 juni 2021, samt alla framtida delegerade akter om andra miljömål.

(Uppdaterat januari 2022)

1.1.5 Hållbar och smart mobilitet

I europeiska städer orsakas allt fler problem av transport och trafik. Frågan om hur man kan öka rörligheten och samtidigt minska trängseln, olyckorna och föroreningarna är en utmaning för alla städer. [Stadstrafik](#) står för 40% av alla koldioxidutsläpp från vägtransporter och upp till 70% av andra transportföroreningar. EU-kommissionen har föreslagit strängare krav på utsläpp av luftföroreningar från fordon med förbränningsmotorer och reviderar lagstiftningen om utsläpp av koldioxid. EU-kommissionen har föreslagit en utökning av EU:s handel med utsläppsrätter till vägtransporter.

Investeringar inom forskning och innovation för mobilitet är väsentligt för att uppnå klimatneutralitet. I EU:s nya [strategi](#) för transportpolitiken betonas att digitalisering och hållbarhet för mobilitet går hand i hand. Digitalisering kommer att göra transporter mer hållbara med innovativa idéer som automatiserad rörlighet och smarta system för trafikstyrning. Andra mål som kommissionen vill nå är att mer gods bör transporteras med sjöfart och järnväg, att föroreningar ska minska och att kostnader återspeglar graden av miljöpåverkan.

Följande milstolpar för 2030 sätts i transportstrategin:

- Minst 30 miljoner utsläppsfria fordon kommer att vara i drift på de europeiska vägarna.
- 100 europeiska städer kommer att vara klimatneutrala.
- Tidtabellsbaserad kollektivtrafik med resor på mindre än 500 km bör vara koldioxidneutrala inom EU.
- Automatiserad mobilitet kommer att användas i stor skala.
- Utsläppsfria fartyg kommer att vara klara för marknaden.

Utvecklingen av infrastrukturen för cyklar är en viktig del då det ses som ett grönt och hållbart transportalternativ till bilen. Aktiva transportslag, som cykling, har ökat och städer har meddelat att de har uppfört 2 300 km ny cykelinfrastruktur. Detta bör, enligt EU-kommissionen fördubblas under de kommande tio åren, i riktning mot 5 000 km säkra cykelvägar. Enligt Göteborgs trafikstrategi är målet att det hållbara resandet ska öka till år 2035 och att minst 35% av resorna ska göras med gång och cykel samt att minst 55% av de motoriserade resorna ska göras med kollektivtrafik. Staden tar fram årliga handlingsplaner för cykel. I nuläget visar stadens uppföljning att utvecklingen av färdmedelsandelar inte går i linje mot målet 2035. Nyligen genomförda attitydundersökningar pekar på att många vill gå och cykla i större omfattning än idag och att det finns ett stöd för satsningar på kollektivtrafik, gång och cykel.

Ett samråd (EU 14–2020) om transportstrategin besvarades inte av Göteborg, men staden har varit aktiv bland annat genom POLIS-nätverket. GEO har träffat kommissionens ansvariga avdelning tillsammans med representant för trafikkontoret.

Städer är en viktig aktör för att uppnå kommissionens mål då många initiativ görs på lokal nivå. En specifik [strategi för den urbana mobiliteten](#) presenterades i slutet av 2021. Samrådet om ramverket för stadstrafik (EU 17-2021) besvarades och Göteborg framförde att det behövs fler innovativa sätt att finansiera projekt för mobilitet i städer och att geofencing kan bidra till att öka trafiksäkerheten.

Ramverket för stadstrafik lyfter de så kallade urbana noderna, och ställer krav på att städer som Göteborg ska ha en ”plan för hållbar mobilitet”, integrera hållbara urbana logistikplaner i den övergripande och samla in relevant data. Antalet utpekade urbana noder ökas till 424. Kraven att ha en plan för hållbar mobilitet och formkraven på sådana skrivs in i TEN-T förordningen som beskrivs nedan. EU-kommissionen menar att lokala myndigheter bör ha tillgång till stöd för att på ett bättre sätt koppla samman gränsöverskridande transportstrategier med planer för hållbar mobilitet i städerna, kapacitetsuppbyggnad och utbildning och bättre stadsplanering. Den vägledande principen är att det behövs en starkare bas av kollektiva transporter/kollektivtrafik, bättre möjligheter till aktiv mobilitet (t.ex. gång och cykling) och effektiva utsläppsfria lösningar för logistiken i städer och lokal varudistribution.

(Uppdaterat januari 2022)

1.1.5.1 ITS-direktivet

Det sjätte flaggskeppsinitiativet i EU:s transportstrategi rör uppkopplad automatiserad multimodal mobilitet. En del av detta är att EU behöver dra nytta av smarta digitala lösningar och intelligenta transportsystem (ITS) fullt ut. Intelligenta transportsystem (ITS) innefattar bland annat webbverktyg för reseplanering för människor och gods, nulägesinformation om trafikstockningar, varningssystem mellan cyklister och bilister, system för självkörande bilar. I december presenterades ett förslag på uppdatering av [ITS-direktivet \(2010/40/EU\)](#).

ITS-systemen behöver samordnas för att öka/skapa interoperabilitet. Det övergripande målet med [uppdateringen av direktivet](#) är att öka spridningen och den operativa användningen av ITS-tjänster över hela EU för att minska negativa effekter av vägtransporter. EU-kommissionen vill öka interoperabiliteten och gränsöverskridande användning och lösa frågor relaterade till tillgänglighet och delning av data.

EU ser en möjlighet för antagande av gemensamma specifikationer, icke-bindande åtgärder och standarder inom befintliga prioriterade områden, samt utreder möjligheten att stärka bestämmelserna om ITS-tjänsteleverantörers rättigheter och skyldigheter om rättvisa och icke-diskriminerande ITS-tjänster (till exempel för MaaS⁷-leverantörer av digitala tjänster), för att fastställa datamekanismer för delning och rättvis användning.

Samrådet (EU 27-2020) besvarades av trafikkontoret som också deltagit vid EU-kommissionens online-workshop om direktivets revidering genom inbjudan via GEO.

(Uppdaterat januari 2021)

---

⁷ Transport som tjänst (*eng.* Mobility as a service)

1.1.5.2 Uppkopplade och automatiserade fordon

En annan del av det sjätte flaggskeppet i strategin är de uppkopplade och automatiserade fordonen. Kommissionen kommer att driva på forskning och innovation, med ett nytt europeiskt partnerskap för uppkopplad, samverkande och automatiserad rörlighet inom ramen för Horisont Europa och genom andra partnerskap med inriktning på digital teknik. Regionala och lokala aktörer har en nyckelroll i CCAM för testning i riktiga trafiksituationer, för integration i mobilitetstjänster och för medborgares engagemang. I partnerskapet kommer finansiering och samarbete till projekt kunna sökas och programmet förväntas släppas framåt 2021/2022.

Kommissionen har tagit fram förslag till "CCAM partnerskap" för att främja innovation i CCAM, vilket kräver samarbete mellan flera olika intressenter från både den privata och offentliga sektorn. År 2030 förväntas partnerskapen ha lett till öppna, användarvänliga och välintegrerade mobilitetslösningar med ökad säkerhet och minskat koldioxidavtryck. Målet är att Europa ska vara världsledande inom distribution av ansluten och automatiserad mobilitet för människor och varor.

Visionen för CCAM-partnerskapet är "nollvisionen" (mål att inte ha några dödsoffer eller svårt skadade i trafiken år 2050), minska transportutsläpp och trängsel med smidigare transporter, säkerställa inkluderande mobilitet för människor och varor och slutligen stärka konkurrenskraften för europeiska industrier för att säkerställa långsiktig tillväxt och jobb. Göteborg deltar både genom trafikkontoret och Lindholmen Science Park.

EU-kommissionen antog "redan" år 2016 en strategi för [samverkande intelligenta transportsystem](#) (C-ITS), vilken har beskrivits som en milstolpe för samverkande, uppkopplad och automatiserad rörlighet inom EU. Strategin syftar till att möjliggöra spridning av fordon som kommunicerar med såväl varandra som med infrastrukturen på EU:s vägar från och med år 2019. På så sätt förväntas europeiska vägar bli säkrare, energiförbrukningen minska och på längre sikt underlätta för integrering av automatiserade fordon i transportsystemet.

Kommissionen har, tillsammans med medlemsstaterna, även arbetat fram [riktlinjer](#) för EU-godkännande av automatiserade fordon. Riktlinjerna presenterades den 9 april 2019. Typgodkännande av automatiserade fordon är nu tillåtet med ett EU-undantagsförfarande under perioden tills EU-regler har antagits.

(Uppdaterat januari 2022)

1.1.5.3 TEN-T-förordningen och CEF investeringar

Det transeuropeiska nätverket (TEN-T) syftar till att utveckla ett europeiskt nätverk av vägar, järnvägslinjer, inre vattenvägar, sjöfart, hamnar, flygplatser och järnvägar. Den består av två lager, det övergripande nätverket, och stomnätet (viktigaste förbindelserna borde vara färdiga före år 2030). De nuvarande allmänna riktlinjerna för utvecklingen av [TEN-T fastställdes genom förordning nr 1315/2013](#) och stöds av ett särskilt finansiellt instrument, Connecting Europe Facility (CEF). [CEF-förordningen](#) i den nya EU-budgeten är nu beslutad. Under sommaren 2021 kom beskedet att hamnens projekt Skandiaporten får 27,5 miljoner kronor inledningsvis som medfinansiering från CEF. Göteborgs Hamn har lämnat in en ansökan till finansiering av fördjupningen av hamnen, och ansökan stöds av regeringen tillsammans med 21 andra svenska projekt. Besked till sökande beräknas preliminärt lämnas av EU-kommissionen under juni 2022.

EU-kommissionen öppnade under 2019 utvärderingen av TEN-T-förordningen som SLK svarade på i juni samma år (EU04-2019). Samrådet för TEN-T öppnades under våren 2021 (EU08-2021) och besvarades. STRING-nätverket har antagit en position. Inom STRING:s Brysselkontor-nätverk är GEO en självklar samverkanspartner för påverkansarbete och STRING-kontoren har en gemensam påverkansplan med gemensamma aktiviteter.

Förslaget innehåller nya krav på urbana noder, såsom Göteborg. Lagen ställer krav på att planerna för hållbar urban mobilitet ska omfatta nya mål t.ex. om att uppnå nollutsläpp, laddmöjligheter och för noll döda i trafikolyckor, samt integrera plan för stadslogistik.

(Uppdaterat januari 2022)

2. Hållbar samhällsutveckling (social dimension)

2.1 Den europeiska pelaren för sociala rättigheter

Den europeiska pelaren för sociala rättigheter lanserades i Göteborg 2017 och innehåller tjugo principer som ska bidra till att EU har rättvisa och välfungerande arbetsmarknader. Dessa principer är fördelade på tre områden:

- [Lika möjligheter och tillgång till arbetsmarknaden](#)
- [Rättvisa arbetsvillkor](#)
- [Social trygghet och inkludering](#)

I april 2021 presenterade EU-kommissionen en [handlingsplan för den sociala pelaren](#), som ska bidra till implementeringen av de 20 principerna. Handlingsplanen utgår ifrån följande tre prioriteringar: fler och bättre jobb; kompetenser och jämlikhet; socialt skydd och social inkludering. Planen innehåller också konkreta åtgärder på det sociala området såsom barngarantin; initiativ för mikromeriter; lagstiftande initiativ för att minska könsbaserat våld samt skapandet av den europeiska plattformen för att motverka hemlöshet.

I maj 2021 träffades EU-ländernas ledare, EU-institutionerna, arbetsmarknadens parter och företrädare för det civila samhället i Porto för att stärka åtagandet om att genomföra den sociala pelaren. Vid toppmötet skrev medlemsstaternas stats- och regeringsledare under Portoförklaringen för att förnya sitt åtagande till ett socialt rättvist Europa och belysa vikten av EU:s sociala dimension. Det franska ordförandeskapet har nämnt det sociala Europa som ett av sina prioriterade områden, men kommer fokusera detta arbete ur vinkeln: lika lön för samma arbete på samma arbetsplats.

Genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter är ett ansvar som delas av EU-institutionerna, nationella, regionala och lokala myndigheter, arbetsmarknadens parter och civilsamhället. EU-initiativ tagna under den sociala pelaren är sällan lagstiftande eller bindande utan bygger på rekommendationer och att gemensamt arbeta gentemot de utsatta målen.

(Uppdaterat januari 2022)

2.1.1 Kompetensförsörjningsagendan och den europeiska ungdomsgarantin

Dagens arbetsmarknad står inför utmaningar så som ökad digitalisering, en åldrande befolkning och behov av klimatomställning vilket även ställer krav på kompetensförsörjningen för att undvika framtida kompetensluckor och mismatchningar på den europeiska arbetsmarknaden.

[Den uppdaterade kompetensförsörjningsagendan](#) för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft presenterades i juli 2020. Initiativet ska förverkliga den första principen i den europeiska sociala pelaren: rätten till utbildning och livslångt lärande. Strategin innehåller kvantitativa målsättningar att uppnå inom 5 år för upplärande och omskolning samt tolv åtgärder för att stärka unionens kompetensutveckling; så som lanserandet av [Europass plattformen](#), ett [initiativ för individuella utbildningskonto](#), och fokus på att identifiera de kompetenser som behövs för att klara av den gröna och digitala omställningen.

Göteborgs stad besvarade samråden EU 11-2021 Mikromeriter – större möjligheter till livslångt lärande och jobb och EU 12-2021 Kompetensutveckling – individuella utbildningskonton för lättare tillgång till vuxenutbildning, som båda är initiativ under kompetensförsörjningsagendan. Göteborg ställer sig positiv till förslaget att etablera ett EU-system för mikromeriter då det bland annat gör "det enklare för arbetsgivare och utbildningsanordnare att förstå studerandes och arbetstagares kompetenser och färdigheter". När det gäller individuella utbildningskonton anser Göteborg inte att EU-initiativet åtgärdar de problem som initiativet ämnar åtgärda - så som att ta itu med den tidsbrist som påverkar deltagandet i utbildning. Detta innebär dock inte att Göteborg inte ser ett visst mervärde i initiativet som t.ex. en ökad överförbarhet och erkännande av utbildningsresultat mellan EU:s medlemsstater. EU-kommissionen presenterade sina förslag för mikromeriter och kompetensutveckling i december 2021.

I och med kompetensförhöjningsagendan har EU åtagit sig att även finansiellt stötta medlemsländernas kompetensförhöjandeinsatser som bidrar till att uppnå målen i kompetensagendan. Detta görs genom öronmärkta medel i huvudsakligen ESF+, ERASMUS och InvestEU-fonderna.

Enligt [siffror från Eurostat november 2021](#) ligger arbetslöshetsnivån i EU på 7,2%, och 15,2% bland ungdomar. Under våren 2021 låg [arbetslösheten i Göteborg enligt BRG](#) på samma nivå som EU-genomsnittet (7,3%), därmed under Sverige-genomsnittet (8,1%). Genom en [rekommendation](#) i 2013 introducerade ministerrådet den europeiska ungdomsgarantin. Syftet med garantin är att minska ungdomsarbetslösheten i EU genom att säkerställa att ungdomar mellan 15-25 år i EU blir erbjudanden anställning, fortsatt utbildning, lärlingsplats eller praktikplats inom fyra månader av arbetslöshet/avklarad grundutbildning. [Den förstärkta ungdomsgarantin](#) presenterades i juli 2020 vilket utökade målgruppen för ungdomsgarantin till att inkludera ungdomar upp till 29 år, istället för enbart upp till 25 år, och riktar sig specifikt till ungdomar utan utbildning. EU-medel för att finansiera arbetet med ungdomsgarantin har tillgängliggjorts genom både EU:s långtidsbudget och återhämtningsfonden.

Ett paket för stöd till [ungdomssysselsättning](#) presenterades även den i juli 2020 och identifierar följande fyra områden som ska stötta ungdomars väg mot anställning:

- Förstärkning av ungdomsgarantin och ökning av möjligheterna att nå utsatta ungdomar
- Skapa modernare, attraktivare, flexibla och mer anpassade system för den digitala och gröna ekonomin
- Stärkta insatser för lärlingsutbildningar
- Stimulansåtgärder för nyanställningar och startbidrag (kort sikt), samt kapacitetsuppbyggnad (lång sikt), och på medellång sikt etablera ett nätverk för unga entreprenörer och företagsinterna utbildningscentrum

Alla medlemsstater har åtagit sig att upprätthålla den förstärkta ungdomsgarantin, och Europaparlamentet uttryckte genom [en resolution i oktober 2020](#) sitt stöd för den förstärkta garantin samt fördömde obetalade praktik- och lärlingstjänster. Europaparlamentet vill även förstärka garantin ytterligare genom att göra dess rekommendationer bindande.

(Uppdaterat januari 2022)

2.1.2 Konsumentagendan

Under de senaste femtio åren har EU infört åtgärder och regler för en mycket hög skyddsnivå och starka rättigheter för konsumenter. [Den nya strategin för konsumentpolitiken](#) publicerades i november 2020 och sträcker sig fram tills 2025. Strategin visar hur konsumenters rättigheter kan främjas samtidigt som både konsumentskyddet och motståndskraften stärks både under och efter pandemin.

Strategin innehåller prioriteringar och nyckelåtgärder som ska vidtas under de kommande fem åren tillsammans med EU-länderna på europeisk och nationell nivå. Det gäller t.ex. ett nytt lagstiftningsförslag som ska ge konsumenterna bättre information om hållbarhet, och anpassning av den befintliga lagstiftningen till den digitala omställningen.

Inför utformandet av denna strategi utlyste EU-kommissionen ett samråd (EU 13-2020 Konsumentpolitik – mer konsumentmakt i den gröna omställningen) som Göteborgs Konsument- och medborgarservice (numera Demokrati- och medborgarservice) svarade på. Göteborg betonade därigenom att de tre viktigaste prioriteringarna i framtidens konsumentpolitik var bättre stöd för konsumenter för hållbarare och miljövänligare konsumtion, skydda sårbara konsumenter, och förstärkt tillgång till rättsligprövning för konsumenter. Den nya konsumentagendan kompletterar även andra EU-initiativ såsom [den gröna givnen](#) och [handlingsplanen för cirkulär ekonomi](#).

Den nya strategin för konsumentpolitiken och handlingsplanen för den cirkulära ekonomin vill båda främja reparation och mer hållbara produkter på marknaden. Just nu så pågår samråd EU 01-2022 för ett nytt EU initiativ som ska leda till ett förslag om rätten till reparation och som ska ge samverkansfördelar med andra liknande initiativ. [Detta kommande förslag för hållbar varukonsumtion](#) syftar till att främja en mer hållbar användning av varor under hela deras livslängd samt uppmuntra konsumenter att göra mer långsiktiga val. Förslaget förväntas presenteras under 2022:s tredje kvartal.

(Uppdaterat januari 2022)

2.1.3 Den europeiska planeringsterminen och landrapporten i ljuset av Coronakrisen

Den europeiska planeringsterminen är EU:s instrument för att samordna medlemsländernas ekonomiska och sociala politik för att se till att unionen arbetar mot samma övergripande mål. Till exempel så är avsikten att arbetet mot Agenda 2030 ska följas upp genom planeringsterminen. Det arbetet påbörjades 2020, men 2021 skiftade fokuset till covid-återhämtningen.

I juni 2021 presenterades den europeiska planeringsterminens vårpaket. Vårpaketet brukar normalt sätt innehålla Sveriges landrapport och våra landspecifika rekommendationer, men planeringsterminen anpassades tillfälligt för att samordna unionens återhämtning och motståndskraft till följd av COVID-pandemin. Därför publicerades varken en landrapport eller specifika landsrekommendationer under 2021. Istället kommenterade EU-kommissionen den nationella återhämtningsplanen som Sverige skickade in.

Trots den tillfälliga avvikelsen i vårpaketet så kommenterade EU-kommissionen fortfarande kort de makroekonomiska obalanser i Sverige som oroar EU. Tillsammans med nio andra medlemsstater har Sverige flaggats som problematisk då EU-kommissionen identifierat obalanser som relaterar till bostadsmarknaden; kvarstående höga bostadspriser och ökande hushållsskulder. Sverige har även under tidigare år kritiserats för liknande obalanser genom planeringsterminen. Under 2022 så kommer vårpaketet innehålla rapporter som kommenterar [återhämtning, arbetet mot Agenda 2030-målen samt specifika landsrekommendationer](#).

Även om utformandet av den europeiska planeringsterminen och landrapporten för Sverige ligger på nationell nivå är den intressant för Göteborg att bevaka och föra dialog kring eftersom dessa påverkar strukturfondernas inriktning, och således påverkar vilka projekt Göteborg kan söka finansiering för.

(Uppdaterat januari 2022)

2.2 Medborgerliga fri- och rättigheter

Under sitt tal till unionen 2020 uttryckte EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen sin ambition att göra EU till en jämlikhetsunion - där alla medborgare oavsett kön, ålder, etnicitet, funktionsvariation, religion eller sexuell läggning ska ha samma möjligheter. Denna ambition genomsyrar även i [politiska riktlinjer 2019-2024](#) och i skapandet av [en kommissionärspost för jämställdhet](#).

Med utgångspunkt i [den sociala pelarens 20 principer](#) har EU-kommissionen presenterat ett antal initiativ och målsättningar som ämnar att samordna medlemsländerna när det gäller utvecklandet av medborgliga fri- och rättigheter. Genom att bidra med lokal kunskap från våra verksamheter, samt integrera EU-mål i våra egna handlingsplaner så bidrar Göteborg till att bygga ett socialt rättvist Europa samtidigt som vi skapar en bättre vardag för alla göteborgare.

De mest relevanta initiativen på området medborgerliga fri-och rättigheter för Göteborgs stad beskrivs här nedan.

2.2.1 Den europeiska barngarantin

År 2015 [efterfrågade](#) Europaparlamentet en europeisk barngaranti med syfte att säkerställa att alla barn i Europa, som lever i risk för fattigdom och social exkludering, ska ha tillgång till:

- sjukvård, omsorg och utbildning tidigt under barndomen
- utbildning inklusive skolbaserade aktiviteter
- acceptabel bostad
- möjligheter att få tillräckligt med näring

Dessa fem rättigheter antogs i ministerrådet som även antog barngarantin i juni 2021.

Den nya europeiska barngarantin lanserades i slutet av mars 2021 och är ett viktigt instrument i EU-strategin för barnets rättigheter, som lanserades i samband med barngarantin. Barngarantin är en konkret leverans på [handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter](#) och kompletterar [EU:s strategi för barnets rättigheter \(2021-2024\)](#) som Göteborg kommenterade genom det utlysta samrådet EU 25-2020 där Göteborg uttryckte en önskan av förstärkt samarbete och samordning mellan medlemsstater på EU-nivå.

EU kommer att övervaka hur medlemsstaterna följer strategin genom den europeiska planeringsterminen. Vikten av barngarantin betonades även då bekämpandet av barnfattigdom var ett av de förnyade åtagandena som medlemsstaterna skrev under via [Portoförklaringen](#) i maj 2021. Göteborgs initiativ att införa ett barnbokslut för samtliga nämnder och styrelser är en mekanism som kan användas för att se till att vi levererar gentemot EU:s målsättningar.

(Uppdaterat januari 2022)

2.2.2 Jämställdhetsstrategi och strategi för att motverka det könsbaserade våldet
EU:s första kommissionär för jämställdhet – Helena Dalli som fick i uppgift att snarast möjligt presentera en europeisk jämställdhetsstrategi. Dalli har även i huvuduppdrag att stötta EU:s arbete med att skapa en Jämlikhetsunion som inneburit en rad olika strategier så som [HBTQI+ strategin](#), [handlingsplanen mot rasism](#), och [strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning](#).

För att leverera på EU-nivå, och för att främja jämlikarbete i medlemsstaterna, lanserade EU-kommissionen [priset European Capitals of Inclusion and Diversity](#) i november 2021. GEO flaggade för intressenter i Göteborg att detta pris skulle lanseras redan i september 2021 och att under prisets första år skulle även special priser för romsk inkludering utdelas. GEO blev samordningsansvariga för Göteborgsansökan som skickades in i februari 2022. Utfall från ansökan förväntas i april 2022.

Att verka för jämställdhet och motverka våld i nära relationer går i linje med Göteborgs Stads styrande dokument så som Göteborgs Stads [plan för Jämställdhet 2019 – 2023](#) och för [En jämlik stad 2012-2026](#). Göteborg framförde att identifiering av hederskontexten som en väsentlig aspekt som behöver beaktas i såväl jämställdhetsdiskussionen, som gällande mänskliga rättigheter och barns rättigheter i sina kommentarer på EU-kommissionens färdplan inför utformandet av jämställdhetsstrategin. GEO framförde också dessa synpunkter till Regionkommitténs råd för sociala frågor (SEDEC) samt Europaparlamentets utredningstjänst (EPRS).

GEO arrangerade även ett webinarium den 27 maj 2020 på temat jämställdhet och hedersrelaterat våld och förtryck för att uppmärksamma Göteborgs Stads arbete med frågan som lokal offentlig aktör. Under seminariet visades ett stort intresse för stadens arbete, från såväl EU-parlamentariker och europeiska städer som civilorganisationer från andra delar av Europa.

EU-kommissionen förväntades presentera sitt förslag för att bekämpa könsbaserat våld i EU under det fjärde kvartalet 2021, men det har försenats. Ett [samråd för kontroll av lagstiftningens ändamålsenlighet](#) och ett samråd för att [skydda offren och bestraffa förövarna](#) öppnade, efter att ha försenats. Göteborg svarade på dessa samråd (EU 06-2021 och EU 07-2021) där Göteborg bland annat påpekade att fler åtgärder på EU-nivå för att förbättra tillgången till rättvisa i fall relaterade till könsbaserat våld kan förbättra situationen för de utsatta. Göteborg lyfte även fram problematiken med destruktiva maskulinitetsnormer, informationsbrister/bristande stödåtgärder för HBTQ-personer/personer med funktionsnedsättning, och behovet av kompetensförhöjande insatser kring hedersrelaterat våld.

Den [europeiska jämställdhetsstrategin 2020–2025](#), som presenterades den 5 mars 2020, lyfte även det hedersrelaterade våldet som en särskild form av skadlig handling. Kommissionen kommer under det fjärde kvartalet 2022 presentera [en färdplan med rekommendationer](#) efter dialog med experter och civilorganisationer för hur EU ska kunna förebygga skadliga sedvänjor mot kvinnor och flickor så

som hedersrelaterat våld. Göteborg har för avsikt att delta i denna dialog då Göteborg i relation till andra europeiska städer länge arbetat mot hedersrelaterat våld.

(Uppdaterat januari 2022)

2.2.3 Strategin för personer i behov av funktionsstöd

Den sjuttonde principen av den europeiska sociala pelarens principer är ”inkludering av personer med funktionsnedsättning”. Under de senaste tio åren har stödet till personer med funktionsnedsättning funnits med på EU:s dagordning i och med [EU:s handikappsstrategi 2010–2020](#). Detta har lett till förbättringar i frågor om bl.a. tillgänglighet, medvetandegörande, utbildning, socialt skydd och hälsa.

Personer med funktionsnedsättning löper dock fortfarande högre risk för arbetslöshet, att leva i social utsatthet och fattigdom samt att vara socialt exkluderade. Personer i behov av funktionsstöd har också begränsad tillgång till inkluderande och kvalitetssäkrad utbildning; hälso- och sjukvårdsåtgärder; tillgängliga miljöer; och nyttjandet av den fria rörligheten inom EU:s gränser.

I mars 2021 presenterade EU-kommissionen sin nya [strategi för personer med funktionsnedsättning 2021-2030](#) som bygger på den tidigare handikapp-strategin. Den nya strategin tar hänsyn till de olika typer av funktionsnedsättning som innebär varaktiga fysiska, psykiska, intellektuella eller sensoriska funktionsnedsättningar. GEO och förvaltningen för funktionsstöd försökte tillsammans få Vårt Göteborg att skriva om den nya EU-strategin och stadens egna program för [full delaktighet för personer med funktionsnedsättning](#) som går i linje med den nya EU-strategin. Vårt Göteborg valde att avstå.

Strategin är en del av EU:s genomförande av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och kommer även att ta hänsyn till åtagandena i FN-konventionen. Huvudsyftet med den nya strategin är att fortsätta EU:s inkluderingsarbete av personer med funktionsnedsättning. Strategin är inte av lagstiftande natur utan samordnande rekommendation.

EU-kommissionen har även under juli 2021 öppnat [samrådet EU 18-2021](#) som ska utvärdera direktivet om webbtillgänglighet med fokus på tillgång till webben och digitalt innehåll för personer med funktionsnedsättning. Göteborg valde att inte svara på detta samråd.

(Uppdaterat januari 2022)

2.2.5 Handlingsplan för integration och inkludering

Integration och inkludering är en utmaning vars huvudsakliga ansvar för åtgärder ligger på medlemsstaterna. EU har emellertid ett aktivt intresse för att stötta och samordna integration som en gemensam utmaning. EU-kommissionen publicerade [en handlingsplan för integration och inkludering 2021-2027](#) som bygger på och breddar den tidigare handlingsplanen för integration från 2016. Den nya handlingsplanen omfattar både migranter och EU-medborgare med invandrarbakgrund, där den tidigare handlingsplanen enbart omfattade tredjelandsmedborgare.

Den nya handlingsplanen betonar också att integration och inkludering är en dubbelriktad process. Detta innebär att ansvaret för lyckad integration ligger både på individen och samhället. Migranter och EU-medborgare med invandrarbakgrund ska erbjudas hjälp att integrera och i gengäld aktivt engagera sig i processen. Handlingsplanen har samma fyra fokus områden som 2016-års handlingsplan, nämligen utbildning, sysselsättning, hälsa och boende.

Inför utformandet av den nya handlingsplanen utlyste EU-kommissionen ett öppet samråd (EU 19-2020 om integration och inkludering av migranter och personer med migrantbakgrund) som Göteborg valde att inte delta i.

Den nya integrationshandlingsplanen lägger fokus på att förbättra invandrares demokratiska deltagande, att inkludera kvinnor, att skapa ett närmare samarbete med regionala och lokala myndigheter och att lägga fokus på långsiktig integration, bland annat genom finansiering. Genom Göteborgs Integrationscentrum stöttar Göteborg sina nyanlända medborgare i sin integrationsprocess och poängterar att alla nya anlända är olika och därmed möter olika utmaningar. Göteborg fokuserar t.ex. redan på att integrera kvinnor genom [pilotprojektet Kvinnokompassen](#).

GEO har genom det informella sociala EU-nätverket av planeringsledare för internationella frågor identifierat en vilja från Göteborg att lära sig mer om EU:s integrationsarbete och tillgängliga verktyg. Detta kommer därför att bli ett av fokusområdena på den webinarier serie som GE planerar att genomföra under 2022.

(Uppdaterat januari 2022)

3 Innovation och digitalisering

I kommissionens meddelande [Att forma EU:s digitala framtid](#) utformas den övergripande strategin för unionens digitaliseringspolitik. I strategin presenteras insatser inom tre grundpelare som kommissionen kommer att fokusera på under de kommande fem åren: 1) teknik som fungerar för människorna, 2) en rättvis och konkurrenskraftig ekonomi och 3) ett öppet, demokratiskt och hållbart samhälle.

3.1 Artificiell intelligens

Den 19 februari 2020 kom EU-kommissionens vitbok ["Om Artificiell Intelligens – En europeisk strategi en EU-strategi för spetskompetens och förtroende"](#) som innehöll förslag till att möjliggöra en tillförlitlig och säker utveckling av AI med respekt för medborgarnas rättigheter. Målet är öka förståelsen av AI och hantera riskerna med användningen av teknologin. Vitbokens syfte är att presentera politiska tillvägagångssätt för hur EU ska uppnå målen. Vitboken bygger på två huvudsakliga aspekter.

- 1) Det politiska ramverket och redogör för åtgärder som ska samordna insatser på europeisk, nationell och regional/lokal nivå. Syftet med ramverket är att mobilisera resurser för att uppnå ett ekosystem av spetskompetens som kan skapa incitament för att anta lösningar baserad på AI-teknologi. Åtgärder:
  - att i slutet av 2020 anta en ny version av den [samordnande planen för AI](#).
  - att främja etablerandet av test- och excellensmiljöer för AI i Europa.
  - att stötta universitet och institutioner att attrahera forskare och professorer samt erbjuda världsledande mastersprogram för AI.
  - att etablera minst en europeisk digital innovationshubb per medlemsstat med hög specialisering mot AI samt att tillgängliggöra riskkapital för AI-utveckling via den europeiska investeringsfonden.
  - att inrätta ett offentligt-privat partnerskap för AI, data och robotik.
  - att förbereda ett "Adopt AI-programme" som kommer att stötta den offentliga sektorn i upphandling av AI-system.

- 2) Framtida [regelverket för AI](#) i Europa måste följa EU:s regler, grundläggande rättigheter och konsumenträttigheter. Regelverket bör fokusera på hur vi ska minimera riskerna för potentiell skada.

Kommissionen la ett förslag till [AI-akt](#) under våren 2021. Harmoniserade regler för utveckling, utsläppande på marknaden och användning av AI-system i unionen enligt en proportionerlig riskbaserad metod fastställs. Vissa särskilt skadliga AI-metoder är förbjudna eftersom de strider mot unionens värden, medan särskilda begränsningar och skyddsåtgärder föreslås i samband med viss användning av biometriska fjärridentifieringssystem för brottsbekämpande ändamål. I förslaget fastställs en solid riskmetod för att definiera AI-system med ”hög risk”, som medför betydande risker för människors hälsa och säkerhet eller grundläggande rättigheter.

För att stimulera investeringar avsätter EU resurser från programmet [Digitala Europa](#), [Horisont Europa](#). Utöver en generell satsning på AI hos företag och offentliga sektorn vill kommissionen stödja energieffektiv teknologi och infrastruktur för att göra AI mer hållbart ur miljösynpunkt.

För kommuner och regioner kommer AI vara en betydelsefull faktor för att kunna utveckla välfärden. Den 17 december 2019 fick [BRG](#) i uppdrag av Göteborg Stadshus AB att utreda vilken roll Göteborgs stad kan ta i utvecklingen av AI, delvis genom det nationella AI-centret på Lindholmen. En av åtgärderna som föreslogs var att aktivera Göteborgs stad genom ett medlemskap i AI-centret och genom en gemensam samordningsgrupp. Göteborg är nu medlem.

En [europeisk AI-allians](#), som inkluderar företag, konsumentorganisationer, fackföreningar och andra företrädare för det civila samhället är sedan juni 2019 öppet för registrering. AI-alliansen ska samla erfarenheter, utbyta åsikter och utveckla gemensamma åtgärder för att uppmuntra utvecklingen av AI.

(Uppdaterat januari 2022)

3.2 Datalag och datadelning för innovation och skydd för databaser

[EU-strategin för data](#) utgör ett led i den övergripande europeiska digitala strategin. Det blir många strategier, men hur som helst menar EU-kommissionen i datastrategin att hur tillgången till data organiseras kommer vara avgörande för Europas framtida innovationsförmåga. Eftersom ett litet antal stora teknikföretag för närvarande innehar en stor del av världens data finns det enorma möjligheter för Europa framöver. Snabbt ökande datamängder kommer att genereras under de närmaste åren och lagringen flyttas från molntjänster till gränsheter. EU kan bygga vidare på en stark rättslig ram – när det gäller dataskydd, grundläggande rättigheter, säkerhet och IT-säkerhet, den inre marknaden och en hög grad av sammankoppling inom offentliga tjänster.

Göteborg besvarade [samråd om datalagen och rättsligt skydd för databaser](#) (EU21-2021) och menade att det i nuläget är otydligt vad som gäller för vidareutnyttjande av data och att det saknas öppna gemensamma standarder för utbyte av information. Man menar vidare att standarder bör vara tvingande för dem som levererar lösningar till offentliga myndigheter i EU. Syftet med initiativet är bland annat att myndigheter bör ha rätt att fatta bättre beslut på grundval av insikter från icke-personliga data. Data bör vara allmänt tillgängliga, oavsett om det rör sig om den offentliga sektorn eller privatpersoner, nystartade företag eller storföretag. EU vill att initiativet ska öka möjligheten att utveckla nya produkter och tjänster och att den leder till produktivitetsvinster och ökad

resurseffektivitet för företagen samt bättre offentliga tjänster. Det kan till exempel bidra till att utveckla individualiserad behandling för patienter, förbättra rörligheten för pendlare eller bidra till att göra Europa till den första klimatneutrala kontinenten senast 2050.

Förslaget till EU:s datalag presenteras i februari 2022.

(Uppdaterat januari 2022)

3.3 Driftskompatibla digitala offentliga tjänster

Inom den digitala omställningen behövs digitala lösningar i samhället, vilket pandemin drivit på ytterligare. Digitaliseringen av offentlig sektor bidrar till att spara tid, minska kostnaderna, öka insynen och förbättra både kvaliteten på data och tillhandahållandet av de offentliga tjänsterna. EU-kommissionen utreder om europeisk interoperabilitet bör bli obligatoriskt. En EU-standard skulle möjliggöra gränslösa dataflöden och tjänster i den offentliga sektorn. I nuläget är det [en icke-bindande regel](#).

EU-kommissionen har lovat att man ska stärka interoperabiliteten för att säkerställa samordning och gemensamma standarder för säkra och gränslösa dataflöden och tjänster från den offentliga sektorn. Sedan 2010 har den europeiska interoperabilitetsramen fungerat som referens i och utanför unionen. Den har också legat till grund för de flesta nationella interoperabilitetsramarna (NIF) och strategierna. Under våren 2021 genomfördes ett samråd (EU5-2021) som Göteborg besvarade. Göteborg svarade att man vill se ett direktiv, dvs. bindande lag men med utrymme för nationell anpassning, på området och att offentlig administration behöver guidning i hur man kan öka interoperabiliteten. Göteborg menar också att policyn bör förtydliga befintliga och validerade standarder och att policyn kan möjliggöra harmonisering av regleringar i förhållande till lagstiftning som finns på nationell nivå.

Göteborgs Stads påverkansagenda anger att "Det kommunala perspektivet och kommunala behoven ska i högre grad styra regeringens och EU:s fortsatta digitaliseringsarbete. Ett moderniserat och harmoniserat regelverk respektive översyn av lagstiftning krävs. Det sker en nationell uppföljning av kommunernas och regionernas digitalisering med fokus på användarnas behov, för att skapa förutsättningar för bättre kommunal service genom ökad systemintegration mellan kommuner och regioner. Därmed skapas förutsättningar för att etablera mer sammanhållna tjänster samt system som blir mer kostnadseffektiva. På sikt bör den nationella nivån verka för en EU-övergripande driftkompatibilitet." "På sikt" kan bli för sent eftersom EU ser över driftkompatibilitet nu. Ett förslag väntas under hösten 2021, men är försenat.

Det europeiska [initiativet för molnbaserade tjänster](#), EU:s [handlingsplan för e-förvaltning](#) och initiativet om en [gemensam digital ingång](#), är alla starkt länkade till driftskompatibiliteten.

(Uppdaterat januari 2022)

3.4 Batteripolitik – innovation, kompetensförsörjning och hållbarhet

Sedan 2017 finns den så kallade [batterialliansen \(EBA\)](#), ett industripartnerskap mellan EU-kommissionen, medlemsstater, industri och forskarvärlden, som ska göra Europa till en global ledare inom hållbar batteriproduktion och användning. Batterier är en strategisk del av Europas gröna och

digitala omställning och en nyckelteknologi som möjliggör fordonssektorns konkurrenskraft. Intressenter som företag och organisationer har möjlighet att gå med via en [kontaktsida](#).

Som en bilaga till EU:s meddelande 2018 ” Hållbar mobilitet i EU: säker, uppkopplad och ren” antogs [EU:s strategiska plan för batterier](#), i vilken det bland annat konstateras att Europa från och med år 2025 kunna ha en batterimarknad värd upp till 250 miljarder euro per år, med minst 10–20 stora fabriker för massproduktion av battericeller) bara för att täcka efterfrågan i EU. Kommissionen vill främja ett gränsöverskridande och integrerat europeiskt tillvägagångssätt som omfattar hela värdekedjan i batteriernas ekosystem med fokus på hållbarhet, från utvinning och bearbetning av råvaror, utformning och tillverkning av battericeller och batteripaket, användning och återanvändning av batterier, till återvinning och omhändertagande av produkterna i ett cirkulärekoniskt sammanhang. Handlingsplanen har följande syften:

- Säkra tillgången till råvaror, underlätta tillgången till de europeiska råvarukällorna, samt få tillgång till sekundära råvaror genom återvinning;
- Stödja europeisk tillverkning av battericeller i stor skala genom att sammanföra viktiga aktörer i branschen och genom att samarbeta i partnerskap med medlemsstaterna och Europeiska investeringsbanken EIB för att stödja innovativa tillverkningsprojekt;
- Stärka industrins ledarposition genom att accelerera EU-stödet till forskning och innovation. Stödet riktas till alla steg i värdekedjan (avancerade material, ny kemi, tillverkningsprocesser, batterihanteringssystem, återvinning, nyskapande affärsmodeller);
- Utveckla och stärka en högkvalificerad arbetskraft i alla delar av värdekedjan för batterier för att överbrygga kompetenslyftan. Tillhandahålla lämplig utbildning, omskolning och kompetenshöjning och göra Europa till en attraktiv plats för experter i världsklass när det gäller utveckling och produktion av batterier.
- Främja hållbarheten i EU:s battericellstillverkning med lägsta möjliga miljöpåverkan.

I samband med europeiska batterialliansens senaste möte lanserades [batterialliansen akademi](#) vars uppdrag är att sköta ”upskilling” (uppdatering av redan befintlig kompetens) och ”reskilling” (förmedling av ny kompetens) av omkring 800 000 personer inom den europeiska batterisektorn till och med år 2025. Syftet med det nya initiativet är att åtgärda den brist på kompetens som råder inom sektorn till följd av dess snabba expansion. [EIT InnoEnergy](#) kommer att ansvara för implementeringen.

EU håller på att uppdatera batteridirektivet för att bättre ta hänsyn till cirkularitet, förbättra hållbarheten och hålla jämna steg med den tekniska utvecklingen. EU-kommissionen har lagt fram ett [förslag till förordning](#). Förslaget har tre mål: att stärka den inre marknadens funktion (inklusive produkter, processer, förbrukade batterier och återvinningsprodukter), genom att säkerställa lika villkor genom en gemensam uppsättning regler; främja en cirkulär ekonomi; och minska miljöpåverkan och social påverkan under alla stadier av batteriets livscykel. ENVI-kommittén antog sin rapport den 10 februari 2022, vilket höjde ambitionsnivån i kommissionens förslag. Europaparlamentet röstar om sin rapport i plenum i mars.

(Uppdaterat mars 2022)